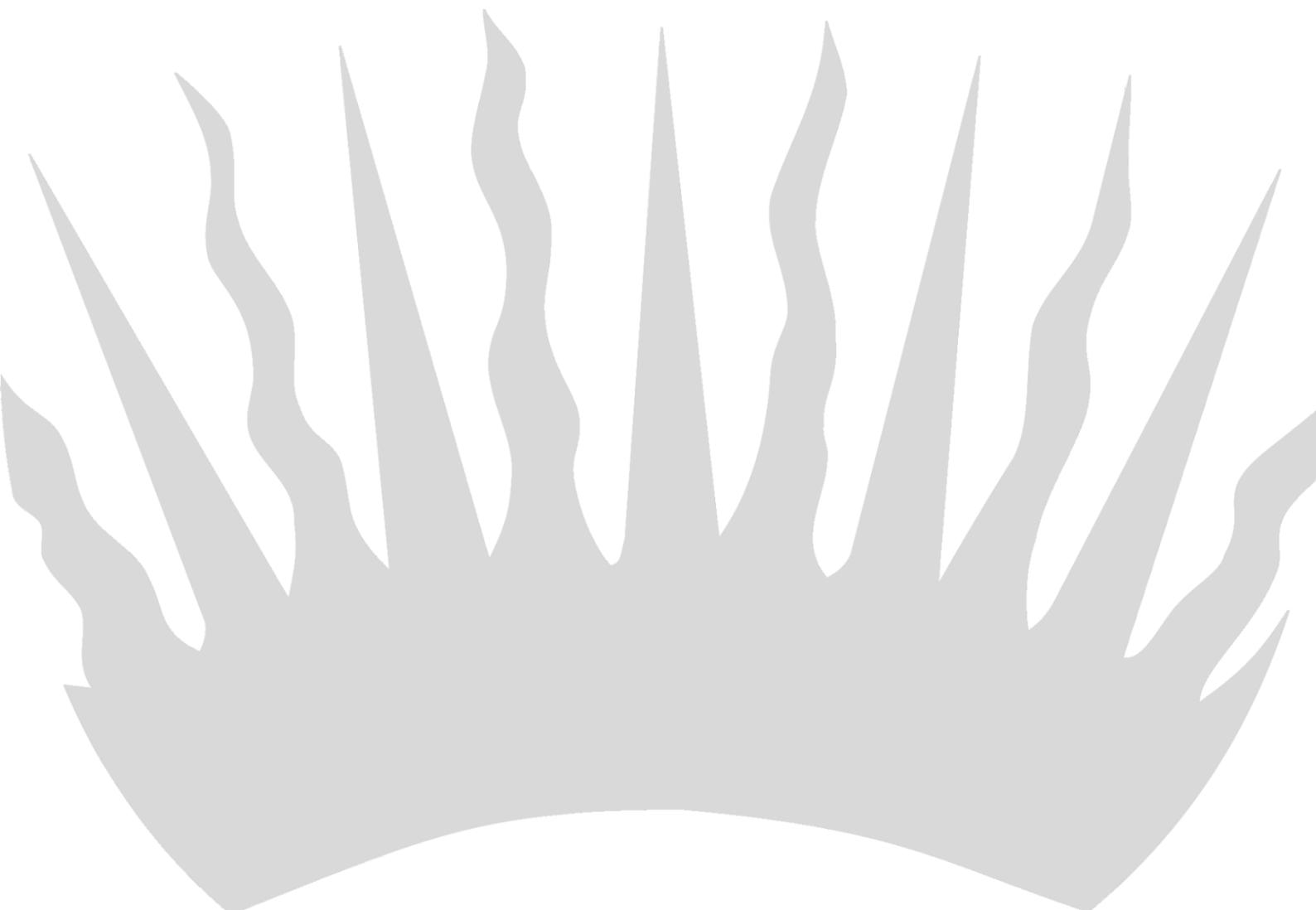


# **Ohcejoga gienda**

## **Bušeahtta 2023 ja**

### **ekonomiijaplána 2024-2025**



# Ohcejoga gieldastrategiija

## Višuvdna 2025

Ohcejohka lea sápmelaš árbevieruid gudnejahti ja roahkadit boahttevuhtii geahčči gielda. Gieldda eallinfámolaš giliin buvttaduvvojít bálvalusat sihke sáme- ja suomagillii. Ohcejohka lea dovddus luondduealáhusaidisguin, riikkaidgaskasaš ealáhusdoaimmasti ja kultuvra- ja luondduturismabálvalusaidisguin.

## Árvvut

### Ealli sámekultuvra

Árvu dárkuha sámegiela gulloma ja sámekultuvra oidnoma árgabeaivvis. Doaimmas árvu vuhtto sámegielat ja sámekultuvravuolggalaš bálvalusaid diđolaš ja aktiivvalaš ovddideami bokte.

### Luondu kulturbirasin

Árvu dárkuha gieldalaččaid luondu ávkin atnima ja sámekultuvrra dorvvasteami. Báikkálaš luondduipmárdus lea viiddis ja sistisdoallá luondu seasti máŋggabealat geavaheami, ealáhusaid ja olbmuid eallinbirrasa. Luonddugeavaheampái laktáseaddji ovdduidgohcin lea guovddáš oasis gieldda doaimmas.

### Ovttaveardásasašvuhta

Árvu dárkuha ovttaveardásasaš ja individuálalaččat plánejuvvon bálvalusaid buot gieldalaččaide. Sámegillii ja kultuvrii laktáseaddji ovttaveardásasašvuoda ovddidit aktiivvalaččat. Ovttaveardásasašvuoda doarju máŋggabealat rastá rájáid olli ovttasbargu Norggain.

### Plána mielde doaibman

Árvu oidno njuovžilvuohan, beaktilvuohan ja rabasuohan mearrádusdahkanproseassain, doaibmi ja ovttaveardásasaš bálvalusain sihke boahttevuoda dorvvasteaddji mearredidolaš ovdduidgohcimin.

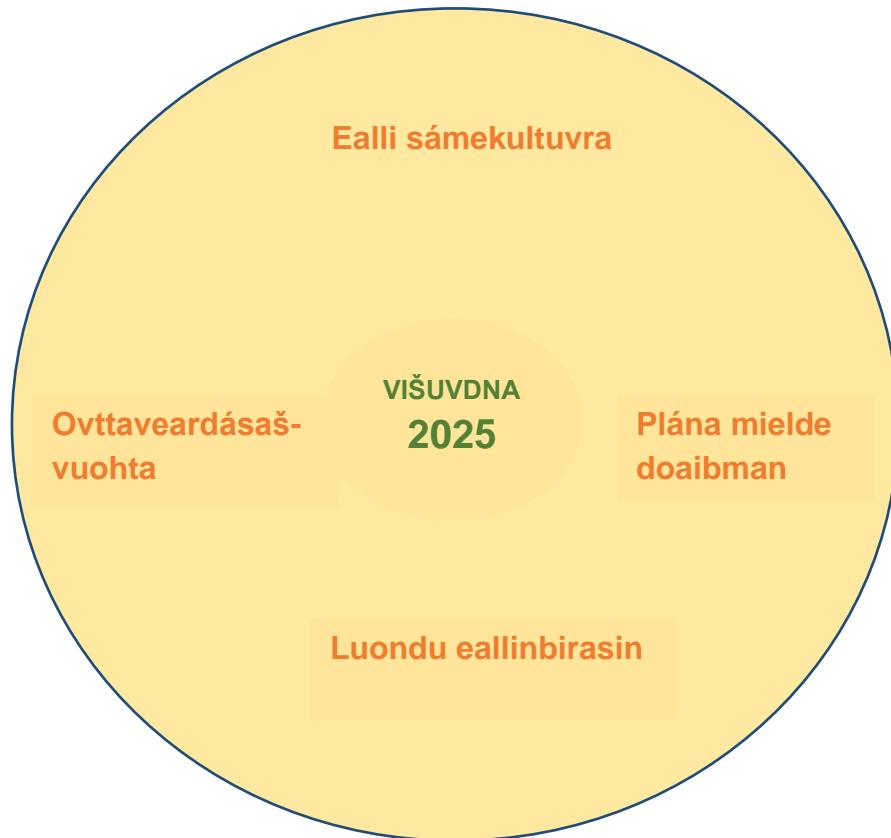
## Strategalaš deattuhusat

1. Bistevaš gieldaekonomiija
2. Gielda guovlun lea gilvohallannávccalaš ja eallinfámolaš
3. Ássit ožžot buorre bálvalusaid sáme- ja suomagillii
4. Gielda lea geasuheaddji ja bivnnut bargoaddi

## Višuvdna, árvvut ja strategalaš deattuhusat

Seastevaš gieldaekonomijia

Gilvonávccalaš ja eallinfámolaš  
Ohcejohka



## Bistevaš gieldaekonomijia

### Ulbumilat

- Gieldda ekonomijia lea dásseudeattus
- Investeremiid plánen – ovdamearkka dihtii dahkat giddodagaaid geavahan- ja divvunplána investerenbadjái (4 j.)
- Vearroruhtadanvuodu nannen – ealáhusstrategiija ollašuhttin
- Skáhpponmáhtu nannen

## Gienda guovlun lea gilvonávccalaš ja eallinfámolaš

### Ulbumilat

- Nannet fitnodatdoaimmaid doaibmanvejolašvuođaid – ollašuhttit ealáhusstrategiija doarju ovddidanprojeavttaid
- Buoridit rádjagávppi, doalvuma ja rádjabarggu vejolašvuođaid – ovddugohcin ja Ohcejohka-málle joatkkaprojeavttat
- Ohcat aktiivvalaččat odđa ja innovatiivvalaš seasti ovdánumi čuovvu fitnodatdoibmavejolašvuođaid

- Ovddidit luondduealáhusaid ja ee. lundai ja kultuvrii vuodđuduvvi seasti fitnodatdoaibmanvejolašvuodaid oassin ealáhusstrategijja ollašuhtima
- Ovddidit máŋggagielalašvuhtii ja -kultuvrralašvuhtii vuodđuduvvi bargosajiid ja fitnodatdoaimmaid šaddama
  - Áilegas-guovddáža ovddideapmi
  - Lundui ja kultuvrii vuodđuduvvi turismaeláhusdoaimmaid ovddideapmi ja riikkaidgaskasašvuoda ovddideapmi
  - omd. turismastrategijja dahkan
- Doarjut giliguovddážiid ovdáneami ja eallinfámolašvuoda vuhtii váldimiin daid nanusvuodaid
- Mánnábearrašiid meari lasiheapmi – gielda viessohuksema ovddideaddjin ja mánnábearrašiid buorit máŋggagielat bálvalusat
- Beaiveruokto- ja skuvlafierpmádaga seailluheapmi ja ovddideapmi giliguovddážiin
- Doarjut lávain ealáhusdoaibmama ja viessohuksema
- Olaheami ja logistihka ovddideapmi – ovddugohcima beavttálmahttin sihke aktiiva váikkuheapmi ja oassálastin eanangotteláva dahkamii
- Mihtilmas gieldaimago nannen – gulahallanplána dahkan ja ollašuhttin

## Ássit ožžot buorre bálvalusaid sáme- ja suomagillii

### Ulbumilat

- Bálvalusaid vuolggasadjin lea áššehasduđavašvuhta, ja dat ahte bálvalusat leat doarvái, riekta čujuhuvvon ja vuoiggalačča
- Dorvvastit ja ovddidit lagasbálvalusaid fitnašuvvama
- Ovdduidgohtcin sode- ja eanangoddeđasmahttima oktavuođas
- Ovdduidgohtcin almmolaš virgeoapmahašbálvalusaid dorvvasteami ja seailuma várás
- Buoridit sámegielat bálvalusaid fálaldaga ee. lasihemiin sámegielat bargiid meari
- Lasihit elektrovnnaš bálvalusaid geavahanvejolašvuodaid váldimiin atnui odđa bálvalanhámiid
- Dahkat ássiid oasálažžan gieldda bálvalusaid ovddideapmái viiddidemiin gieldda ássiid gullama
- Nannet oktasašbarggu Norggain ja dan bokte buoridit bálvalusaid fitnašuvvama

## Gienda lea geasuheaddji ja bivnnut bargoaddi

### Ulbumilat

- Buoridit olgguldas ja siskkáldas diehtojuohkima gulahallanplána oaivvilduvvon doaibmamiin
- Doarjut bargiid máhttima ovddideami skuvlenplána mielde
- Doarjut bargobuorredili ja barggus veadjima
- Ordnet bargiide buorre ja áššáigullevaš bargobiergasiid ja bargolanjaid

## Gielddaráðdehusa doaimma oppalaš ulbmilat ja doaimma jodiheapmi ekonomijaplánaáigodagas

### Gielddahoavdda láidehus

Jagiid 2023-2025 gieldda doaimma ja bušehta leat plánen stuorra nuppástusaid siste. Sode-bálvalusaid lágidanovddasvástádusa sirdáseapmi oððajagis gielddas Lappi buresveadjinguvllu ovddasvástádussan nuppástuhttá gieldda bargguid mearkkašahti láhkai. Gieldda ovddasvástádussan báhcet eallinfámu, čuvgehusa ja teknihkalaš doaimma barggut, mii addá vejolašvuoda oðasmahttit gieldastrategiija deaddosurrgiid. Eallinfámu nannen boahrá ain eanet oidnosii gieldda bargguin fáhkkes ráhkadusnuppástusa áigge.

Geassit 2021 álgán Deanu luossabivdogildosa dihtii Ohcejoga ekonomijaguovllu ekonomalaš manahusat leat leamašan Luondduriggodatguovddáža dutkamuša mielde sullii 5 miljon euro jagis. Luossabivdogieldus lea joatkašuvvamin juo goalmmát geasi iige luossanáliid ealáskeami boahttevuoda sahte einnositit. Boahtte geasi luossabivdogildosa maŋjá ekonomijaguovllu manahusat gorgnjot juo 15 miljon euroi.

Go luossabivdu boahttevuhta lea eahpesihkkar dála dieðu čuovggas, gielda lea árvvoštallan ahte eará suvdilis turismma ovddideapmi lea guovddášrollas eallinfámu dákideapmin.

Gielda lea joatkán jagis 2021 álggahuvvon fáhkkes ráhkadusnuppástusa prošeavtaid ja bargu joatkašuvvá ain lagi 2023. Prošeaktatemát leat golbma: 1) fitnodatdoallan, bargodilli ja čehppodat 2) sápmelašvuhta, vásttolašvuhta ja buresveadjin 3) infra ja olahahttuuohta. Prošeavtaid bokte gielda lea ožžon lasseresurssaid eallinfámu ovddidanbargui, vaikko stáhta ii leat dorjon gieldda ekonomalaš manahusaid sierra fáhkkes ráhkadusnuppástusa doarjagiin.

Koronapandemija lea dahkan manjimuš lagiid ekonomalaš headi vearrábun, go jaskkodahtii riikkaidgaskasaš turismma ja bissehii measta guovtte jahkái rádjegávppi, mii lea okta dain buot dehálamos dienasgálduin. Ohcejoga guovllu fitnodagaaid gávpejođus badjel 75 % vuodđuduvvá rádjegávpái: gávppiid áššehasain 90 % leat norgalaččat.

Ukraina soađi geažil energiija haddi lea gorgnjon meariheamit ja dat lea váikkuhan njuolga maiddái Ohcejoga dálloaloalide, fitnodagaide ja giella ekonomijai. Oppalaš eahpesihkkarvuhta lea geahpedan golaheami ja investeremiid ja infalšuvdna lea borran olbmuid oastinnávciaid.

Boahttevaš logi lagi áigge Suopma ja maiddái Ohcejoga gieldda ássit vuorasmuvvet seammás go bargoahkásaš álbmot uhccu. Árrabajásgeassin- ja vuodđoskuvlaahkásaččaid uhccun lea mearkkašahti. Mii galgat ovttas gávdnat daid beliid, mat dorjot positiiva ovdáneami ja maiguin sáhttit nannen ja sihkkarastit eallinfámu máhccama ja vearroboāđuid stuorruma. Dan lassin mii galgat fuolahit das, ahte min bálvalusráhkadus vástida dárbbuide.

Ohcejoga gieldda ekonomiija nanusmuvai meastá logi manjimuš lagi áigge gitta jahkái 2021, goas gieldda ruhtadoalloahpahus lei guhkes áigái vuollebázat. Ovttatmano lagi 2015 ráje gieldda dássádahkii čoggon kumulatiivvalaš badjebáza gearggai stuorrut badjel 4 miljon euroi. Dát badjebáza gierdá bottoža smávva vuollebáhcaga, muho oaidnit juo dál ahte gielda dárbaša mearrediđolaš doaimmaid eallinfámu nannemii vai gielda nákce dikšut buot bargguidis. Gieldda vealgenođđi lea stuoris ovddit stivrabaji áigge dahkon roahkkadis eallinfápmoinvesteremiid nappo buot giliide huksejuvvon máŋgadaimmadáluid huksema

geažil. Dearvaslaš skuvlalanjaid haga livčii ain váddásut geasuhit gildii mánnábearrašiid ja čeahpes čuvgehusdoaimma bargiid.

Guhká vurdojuvvon sode-ođasmahttin lea viimmatge ollašuvvamin. Nuppástus buktá mánjggaid hástalusaid gildii ja eandaliige vuos dán muttus velá ollu eahpesihkkarvuoda ekonomijja doaimmaid plánemii. Vuordimis lea goittotge, ahte boahttevuodas ekonomijja plánen lea álkibut váldimis ovddalgiitii vuhtii.

Jo dán jagi lea álggahuvvon čuovvovaš stuorra váldegottálaš ođastus, go stáhta TE-bálvalusat mat leat dál stáhta ovddasvástädussan, sirdásit giellda ovddasvástädussan lagi 2025 álggus. Válmmaštallanáigetával lea čavga ja lagi 2023 loahpas gielldat mearridit mo dat áigot ordnet TE-bálvalusaid boahttevuodas. Ohcejoga gielda galgá čielggadit ja mearridit makkár bálvalusaid ordnema oktasašdoaibmamállii dat searvá ovttas eará Lappi gielldaiguin.

Bušeahhtaárvalusa ráhkadeami vuđdosat ja gieldda ekonomijja govvideaddji deaddorehkegat gieđhallojedje luohttamušolbmuid ja bargiid oktasaš ekonomijjasemináras, seminára materiála ja dieđut vuodđuduuvvet Ht Eero Laesterä čohkken gieldda álbmotvuodu ja ruđalaš dili govvideaddji statistihkaide.

Váldostivra ii dahkan nuppástusaid gieldda veiarroproseanttaide boahtte jahkái. Doaibmamii guoski stuorra nuppástusat eai leat boahtimin boahtte bušeahhtaárvalusjagi áigge.

Buot hálddahusgottit leat iežas oasil lihkosnuvvan ráhkadir bušeahtha nu ahte oppalaš bušeahtha lea vehá badjelbázat.

Bušeahhtaárvalusas ovdanboahtti geavahanekonomijja doaibmanboađut lea 3 798 530 ja doaibmangolut 9 053 126 .

Gieldda boahtoveiarroproseanta boahtte jahkái lea 8,36 %. Gieldda searvvušvearroossodat vuoliduvvo ovttä goalmmádasa.

Almmolaš giddodatvearru lea 1,25 %, fásta viesu giddodatvearru 0,65 %, eará ássanivisttiid giddodatvearru 1,60 % ja huksekeahtes huksenbáikki giddodatvearru 2,00 %.

Vearroboađuid árvvoštallat čoggot čuovvovaš láhkai; boahtovearru 1 625 000 €, servodatvearru 125 000 € ja giddodatvearru 750.000 euro €. Stáhtaossosiid árvvoštallat čoggot boahtte jahkái 3 716 161 €.

Bušeahhtaárvalusa mielde nettoloana geahpádus jahkái 2023 lea 657 467,70 €. Ohcejoga gieldda loatnamearri 1.1.2023 lea 11 292 532,18 € nuppiin sániin 9 602,49 € / ássi.

Investerenrehkegis lea skáhppomiidda várrejuvvon oktiibuot 294 685 €, ruhtadanossodagat investeremiidda 91 000 €.

Árvvoštallojuvvon badjelbáza jahkái 2023 lea 35 515 €.

Ráhkaduvvon bušeahhtaárvalus doarju Ohcejoga gieldastrategiija ollašuvvama ja váldá vuhtii dan, ahte gieldda ekonomijja ovdána nu, ahte plánejuvvon doaibmabijuid sáhttá ollašuhttit. Gielddas lea jođus gieldastrategiija ođasmahtinbargu nu, ahte lagi 2024 doaibma- ja bušeahtplána dakhkojuvvo doarjut ođđa gieldastrategiija doaibmabiju.

## Vuodđodieđut gielddas

Álbtot 31.12.

Ássit	2017	2018	2019	2020	2021
	1242	1232	1212	1219	1176

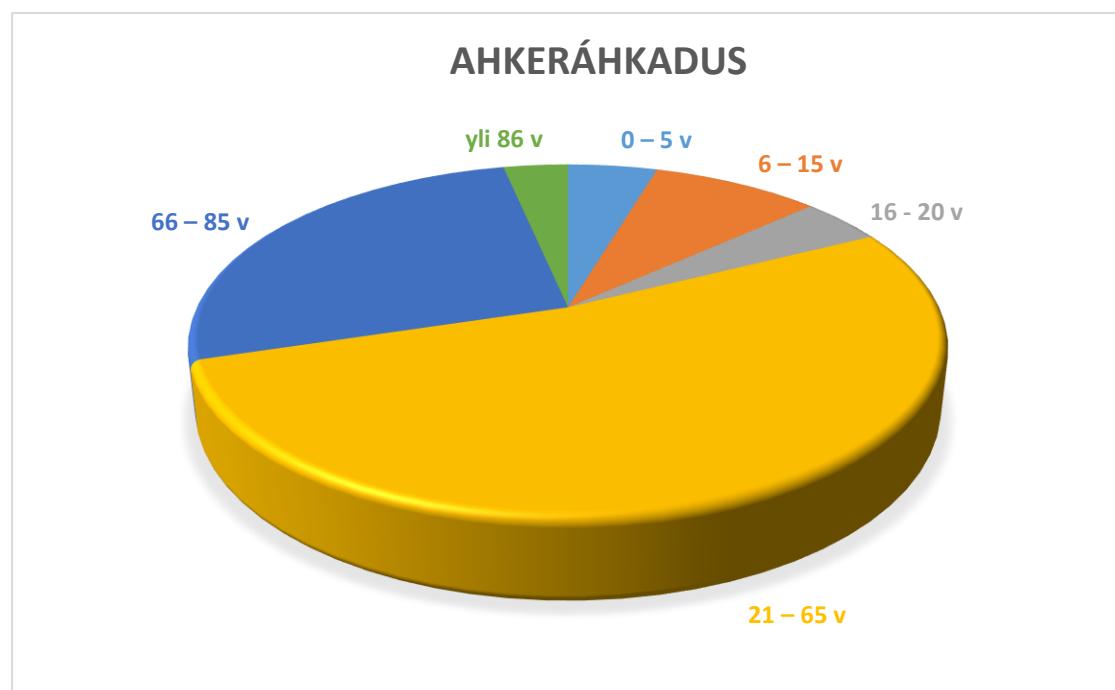
Jagi 2017 rájes gieldda olmmošlohu lea geahppánan 66 olbmuin.

Sápmelaččat	2003	2007	2008	2012	2015	2019
	821	806	809	768	722	662

Gáldu: Sámediggi

Ahkeráhkadus 31.12.2021

Ahkejoavku	Oktiibuot	Albmát	Nissonat
0 – 5 lagi	54	30	24
6 – 15 lagi	102	57	45
16 - 20 lagi	50	35	15
21 – 65 lagi	620	327	293
66 – 85 lagi	311	163	148
badjel 86 jahk.	39	17	22
Oktiibuot	1176	629	547



## Barggolašvuohta

Jahki	Bargofápmu	Barggus	Bargguheamit	Fuolahangorri
2011	566	513	53	1,52
2012	556	502	54	1,56
2013	568	505	63	1,53
2014	588	510	78	1,47
2015	574	491	83	1,54
2016	561	501	60	1,47
2017	536	486	50	1,56
2018	561	520	41	1,36
2017	536	486	50	1,56
2018	527	484	43	1,34
2019	541	502	39	1,10
2020	559	486	73	1,15

Gáldu: Statistihkkaguovddáš, Lappi Lihttu ja Bargo- ja ealáhusministeriija

Bargofámu mearri lea lagi 2016 rájes geahppánan 2 olbmuin. Fuolahangaskavuohta (ealihangaskavuohta) muitala man galle bargui oassálasttekeahes olbmo (vuollái 17 j. ja badjel 63 j.) leat ovtta barggolačča guovdu nuppiin sániin man galle ealihanvuloš olbmo leat ovtta ealiheaddji guovdu.

Ohcejoga gielda lea Eurohpa servoša davimus gielda. Gielddas lea nana sápmelaš identitehta ja sápmelaš eamiálbmoga iežas giella, sámegiella, geavahuvvo maiddái gieldda nubbin virgegiellan.

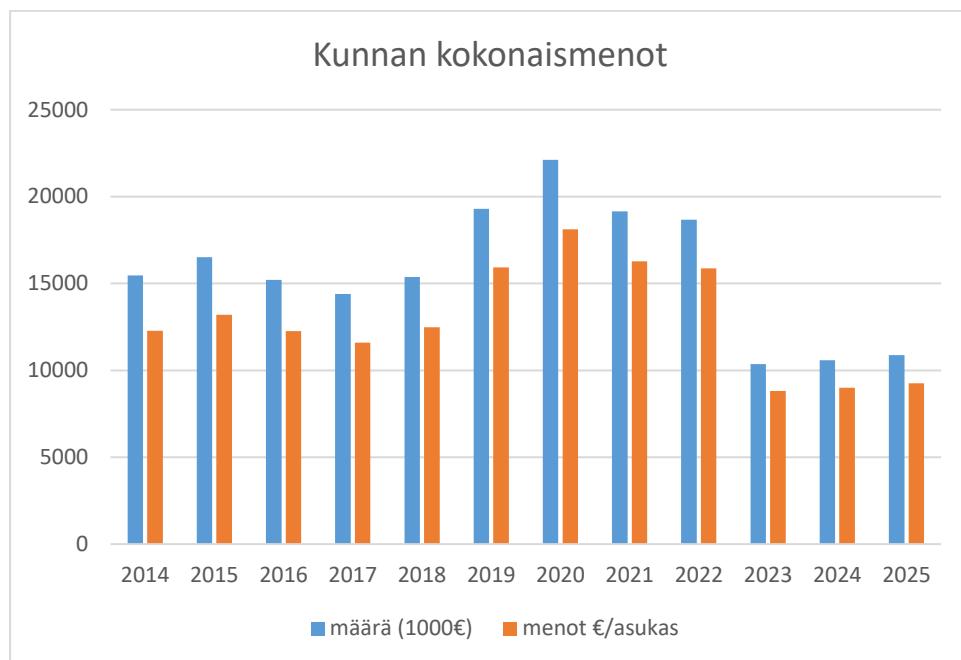
Sápmelašvuohta mearkkaša Ohcejoga gielddas nana vuodđoealáhusaid sajádaga. Gielddas boazo- ja eará luondduealáhusain, maid gielda bealistis geahččala doalvut ovddos, lea earenoamáš nana ealáhussii ja kultuvrii gullevaš mearkkašupmi. Gielda dovddasta sápmelaš ealáhusaid sihke sámegiela ja kultuvra mearkkašumi ja ovddida ja doarju daid doaimmainis viggamiin dasa, ahte sápmelaččaid vuodđolágas dorvvastuvvon vuigatvuodat ollašuvvet gielddas. Ovddabeal máinnašuvvon deattuhus vuhtto eandalii dohkkehuvvon ealáhusstrategijas, ja váldojuvvo vuhtii gieldastrategijabarggus.

Gielda duvdá doarjagiiguin árbevirolaš ealáhusaid, rádjagávppi, turismma, Barents-čehppodaga ja elektronalaš bálvalusaid ovddideami.

## Gieldda ekonomiija

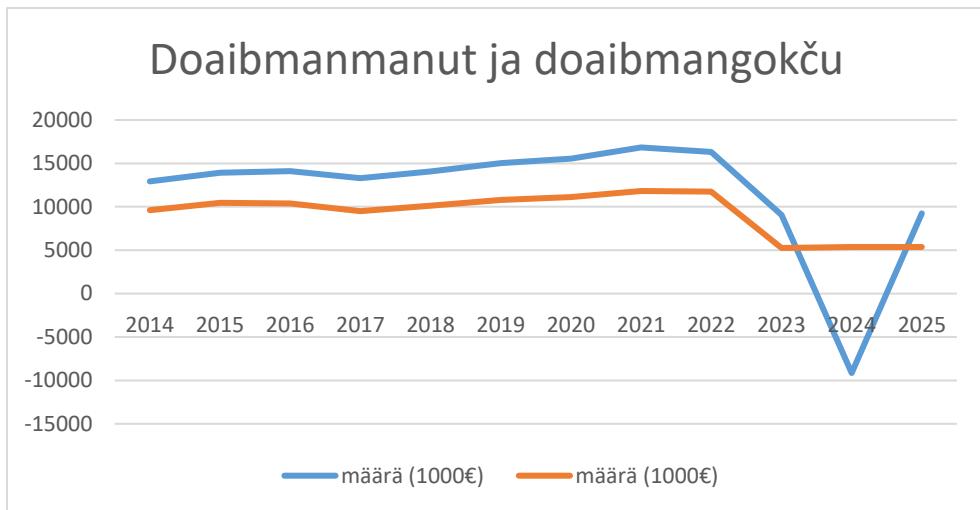
Jahki	Mearri (1000€)	Manut €/ássi
2014	15.459	12.269
2015	16.507	13.206
2016	15.200	12.268
2017	14.398	11.593
2018	15.381	12.484
2019	19.296	15.921
2020	22.114	18.126
2021	19.148	16.282

2022	18.673	15.878
2023	10.361	8.810
2024	10.583	8.999
2025	10.878	9.250



Ollesmanuide leat rehkenastojuvvon doaibmanmanut, boaðusrehketmanut, investerenmanut sihke loanaid oanideamit.

Jahki	Mearri (1.000 €)	Nuppástus diimmážis %	Doaibmangokču	
			Manut €/ ássi	Mearri (1.000 €)
2014	12.925	-3,75	10.257	9.627
2015	13.936	+7,82	11.149	10.443
2016	14.098	+1,16	11.360	10.378
2017	13.292	-5,72	10.702	9.487
2018	14.081	+5,94	11.430	10.121
2019	15.018	+6,65	12.392	10.786
2020	15.537	+3,45	12.735	11.133
2021	16.837	+8,36	14.317	11.820
2022	16.318	13,08	13.876	11.734
2023	9.053	-44,52	7.698	5.255
2024	9.146	+1,01	7.777	5.309
2025	9.237	+1,00	7.855	5.362



Geavahanmanuid juohkáseapmi hálldahusgottiid gaskka 2021-2023 (sihkkumiid haga)

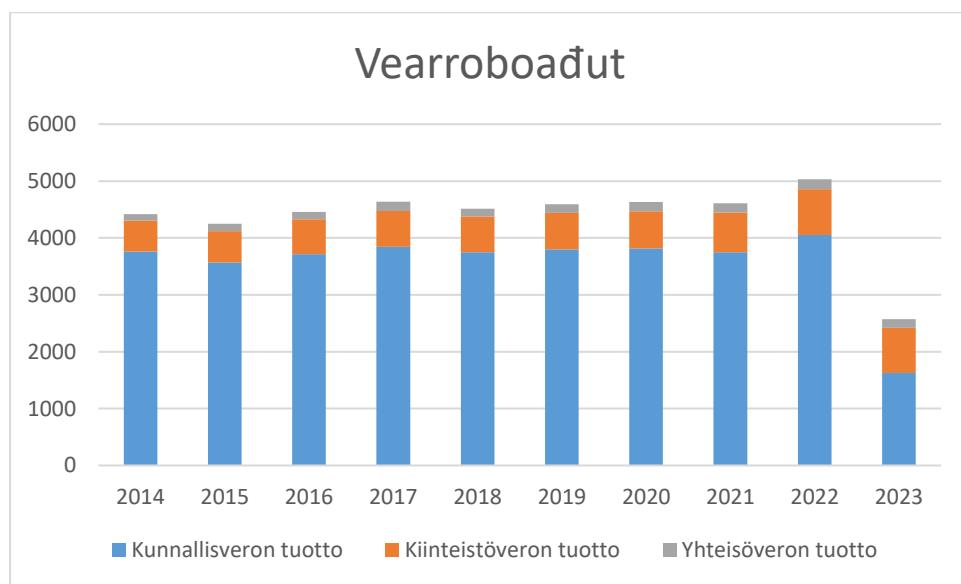
Hálldahusgoddi	Nettomanut 1000 €		
	2021	2022	2023
Almmolašháldd	739	810	764
Čuvgl	3.500	3.607	3.759
Teknihkalaš Ig	545	381	318
Eallinfápmolg	389	366	414
Vuođđodrvolg	6.646	6.570	



Čielgasit stuorámus goluid dagaheaddji doaimmat jagis 2023 leat čuvgehusdoaimmas 3.759 t €, go geavahanekonomiija nettogolut leat oppalohkái 5.255 t € čuvgehusdoaimma. Manuid mearri lea oktiibuot 71,53 % geavahanekonomiija nettomanuin.

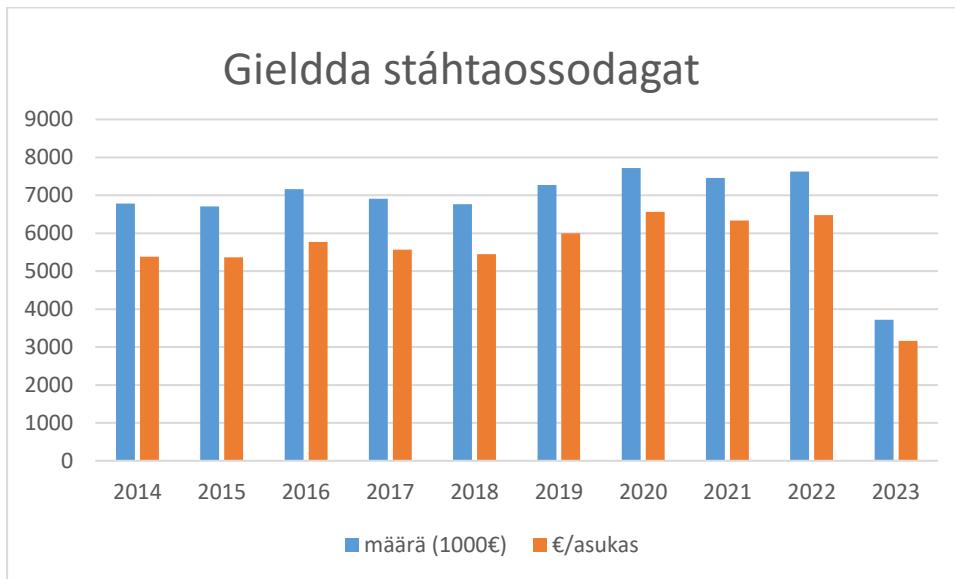
Jagi 2023 boahtovearroproseanta lea 8,36% Ekonomijaplánajagiid vearroboadut leat rehkenaston 8,36 % mielde.

sisaboahdu	Gieldavearu sisaboahdu (1000 €)	Giddodatvearu sisaboahdu (1000 €)	Servodatvearu (1000 €)
2014	3.762	543	113
2015	3.571	546	134
2016	3.713	615	130
2017	3.843	633	160
2018	3.780	621	149
2019	3.705	646	163
2020	3.999	595	155
2021	3.929	645	178
2022	4.050 (ta)	805	175
2023	1.625	750	125



Gieldda stáhtaossodagat:

Jahki	Mearri (1000 €)	€/ássi
2014	6.781	5.381
2015	6.707	5.366
2016	7.162	5.771
2017	6.856	5.520
2018	6.896	5.598
2019	7.269	5.997
2020	7.715	6.561
2021	7.454	6.338
2022	7.622	6.481
2023	3.716	3.160



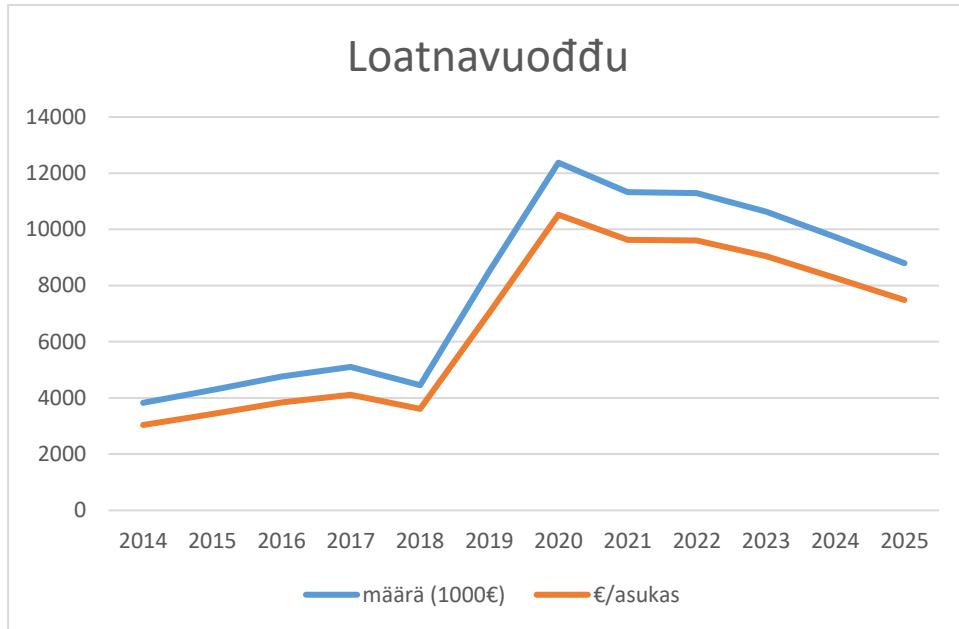
Kássaváriid nuppástus ekonomijaplána mielde almmá loatnaváldima haga:

Jahki	Mearri (1000 €)
2023	-251
2024	-515
2025	-645

Kássaváriid nuppástus lea gieldda fásta doaibmama manuid ja investerenmanuid váikkuhus ruhtadeapmái. Kássavárit leat buot jagiin 2022-2024 vuolláibáhcagis almmá loatnaváldima. Fásta doaimmaid ja investeremiid nettomanuid ruhtadeami ja loanaid oanádusaid dihtii ferte váldit loana, vai sáhttá doalahit máksingárvvisvuoden, go kássavárit leat vuolláibáhcagis.

Loatnavuodđu:

Jahki	Mearri (1000 €)	€/ássi
2014	3.827	3.037
2015	4.281	3.425
2016	4.761	3.836
2017	5.106	4.111
2018	4.452	3.614
2019	8.516	7.027
2020	12.374	10.522
2021	11.325	9.630
2022 (ta)	10.320	9.602
2023 (ts)	9.385	9.043
2024 (ts)	8.504	8.273
2025 (ts)	8.798	7.482



## Ekonomijaplánema dábalaš vuodustallamat

Gieldalága (410/2014) 110 § mielde váldestivra ferte jagi loahpa rádjái dohkkehít gildii čuovvovaš kaleandarjakhái bušehta. Dan dohkkeheami oktavuođas váldestivra ferte dohkkehít maiddái ekonomijaplána golmma jahkái dahje dan eanet jagiide.

Bušeahttajahki lea ekonomijaplána vuosttaš jahki.

Bušeahas ja ekonomijaplánas dohkkehuvvojtit gieldakonseardna doaimmaide ja ekonomijai guoski ulbmilat. Bušeahhta ja ekonomijaplána galget ráhkaduvvot nu, ahte vejolašvuodat gielddaa bargguid dikšumii dorvvastuvvojtit. Bušeahttáárvvalussii galgá váldit doaimmaid ulbmiliidda dárbbasuvvon mearreruđaid ja boahórvvoštallamiid sihke das galgá čujuhit, man láhkai ruhtadandárbu boahoruhadeami lassin muđuid gokčojuvvo. Gieldaláhka geatnegahtá gielddaa fuolahit boahoruhadeami reahkkámis ja máksingearggusvuoda seailluheamis.

Ekonomijaplána ferte leat dássedeattus dahje badjelbázalaš eanemustá njealji jagi guhkkosaš plánenáigodagas, juos bušehta ráhkadanjagi balánsii ii leat vuordimis badjelbáza. Juos balánssa vuolláibáza ii šatta gokčojuvvot plánenáigodagas, de ekonomijaplána oktavuođas ferte mearridit dárkilis doaibmabijuin (doaibmabidjoprográmma), maiguin govččakeahthes vuolláibáza gokčojuvvo váldestivrra sierra mearridan gokčanbaji áigge (vuolláibáhcaga gokčangeatnegasvuohtha).

Bušeahttáárvvalussii válđojuvvojtit mielde doaimmaide guoski ulbmiliin gáibiduvvont resurssat ja boahórvvoštallamat ja das čujuhuvvo mo ruhtadandárbu gokčojuvvo. Bušeahas lea geavahanekonomija- ja boadusrehkenastinoassi sihke investeren- ja ruhtadanoassi. Maiddái gielddaa fitnodatlágádusa bušeahttáárvvalusas ja ekonomijaplánas ferte leat boadusrehkenastin-, investeren- ja ruhtadanoassi.

Gielddaa doaimmain ja ruhtadoalus galgá čuovvut bušeahttáárvvalusa. Nuppástusain, mat dasa dakkosit, mearrida váldestivra.

Bušeahttáárvvalusas lea geavahanekonomija- ja boadusrehkenastinoassi sihke investeren- ja ruhtadanoassi. Seamma ráhkadus čuvvojuvvo sihke ekonomijaplánas ja ruhtadoolloahpaheapmái gulli bušehta ollašuvvanveardádallamis. Bušeahhta lea geatnegahtti manuid ja boaduid erohusa dásis nuppiin sániin nettodásis.

### 1. Geavahanekonomijaoassi

Geavahanekonomijaoassi čohkiida boadusrehkenastima hápmái, mas doaibmaorgánaid ja bargguid mielde meroštallo gielddaa doaibman. Bušeahtha ja ekonomijaplána geavahanekonomijaoasis váldestivra ásaha **doaibmamii guoski ulbmiliid** ja čujuha ulbmiliidda dárbbaslaš **mearreruđaid ja boahórvvoštallamiid** doaibmaorgánii barggu dahje bargguid dikšumii.

### 2. Boadusrehketoassi

Boadusrehketoassi čujuha, mo boahoruhadeapmi reahkká bálvalusdoaimmaid manuide, reanttuide ja eará ruhtadanmanuide sihke opmodaga gollama plánejuvvon dárbbaslaš geahpádusaide.

**Doaibmangokču** almmuha man olu geavahanekonomija goluin báhcá gokčanlákai vearroboaduiguin ja stáhtaossodagaiguin.

**Jahkegokču** lea gieldda oppalašboahtoruhadeami govvideaddji gaskaboadus. Jahkegokču almmuha, reahkkágo gieldda boahtoruhadeapmi gokčat guhká váikkuheaddji buvttadandahkkiin šaddan goluid, nuppiin sániin geavahanopmodaga geahpádusaid. Ovdal jahkegovču ovdanbuktojuvvojit dušše jeavddalaš doaimmaid sisaboadut ja golut.

**Rehketdoallobaji boādus** lea rehketdoallobadjái eriide juhkkon boāduid ja manuid erohus, mii lasiha dahje geahpeda gieldda várrehusaid dahje iežas friija oaiveopmodaga.

### **3. Investerenoassi**

Investerenoassi sistisdoallá investerenplánaid bušeahttajahkái ja plánajagiide. Investerenfidnu, mii ollašuhtto mángga lagi áigge, juhkojuvvo sierra lagiide. Bušeahhtaárvallusa ja ekonomijaplána čuovusin dakkko njealje lagi guoski investerenplána, mas vuosttas jahki lea bušeahttajahki ja golbma čuovvovaš lagi plánajagit.

Investerenoasis váldestivra dohkkeha mearreruðaid ja boahtrárvvoštallamiid fidnuide dahje fidnojoavkkuide. Fidnut ja fidnojoavkkut juogaduvvojot joavkun doaibmaorgánaid mielde ja dárbbu miel bargguid mielde. Investeremin gehččojuvvojot 5.000 euro dahje dan badjel máksi fidnut ja skáhppomat.

Investerenoasi boahtrárvvoštallamin ovdanbuktojuvvojot stáhta ja eará servošiid árvvoštallon ruhtadanoasit investerenmanuide.

### **4. Ruhtadanoassi**

Ruhtadanoasis čujuhuvvo, man ollu dárbbašuvvo boahtruhadeami lassin oaiveopmodatruhtadeapmi investeremiidda ja loatnaoanádusaide ja mo ruhtadandárbu gokčojuvvo dahje man stuoris lea ruhtadanbáza.

## Geavahanekonomija hálddahusgottiid mielde

	RDL2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023
<b>Gielddaráðdehus</b>			
Doaibmanboaðut	56 408	50 000	40 900
Doaibmangolut	-795 284	-860 072	-804 582
Doaibmangokču	-738 877	-810 072	-763 682
<b>Eallinfápmolávdegoddi</b>			
Doaibmanboaðut	397 964	597 744	490 667
Doaibmangolut	-787 249	-963 676	-904 308
Doaibmangokču	-389 284	-365 932	-413 641
<b>Vuodðodorvolávdegoddi</b>			
Doaibmanboaðut	1 349 015	929 790	
Doaibmangolut	-7 994 914	-7 500 005	
Doaibmangokču	-6 645 899	-6 570 215	
<b>Čuvgehuslávdegoddi</b>			
Doaibmanboaðut	1 743 421	1 600 730	1 473 303
Doaibmangolut	-5 243 555	-5 208 024	-5 232 104
Doaibmangokču	-3 500 134	-3 607 294	-3 758 801
<b>Teknihkalaš lávdegoddi</b>			
Doaibmanboaðut	1 470 269	1 405 591	1 793 660
Doaibmangolut	-2 015 718	-1 786 441	-2 112 133
Doaibmangokču	-545 448	-380 850	-318 473
<b>Oktiibuot</b>			
Doaibmanboaðut	5 017 078	4 583 855	3 798 530
Doaibmangolut	-16 836 720	-16 318 218	-9 053 127
Doaibmangokču	-11 819 642	-11 734 363	-5 254 597

## Geavahanekonomijja bargosurggiid mielde

### Válggat

#### Guovddášválgalávdegoddi

Doaibmaorgána	Guovddášválgalávdegoddi
Boađussuorggi namma	Válggat
Čilgengeatnegas	Gielddahoavda

#### Doaibmama govvideapmi

Jagia 2023 leat riikkabeaiválggat.

#### Bušeahuttaárvalusjagi 2023 doaimmaide guoski ulbmilat

Ollašuhttit lágas mearriduvvon bargguid.

#### Ekonomijaplánajagi 2024 – 2025

Jagi 2024 presideantaválggat ja 2025 guovllu- ja gielddaválggat.

Ruhtadoallu	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Doaibmanboađut	1 500	1 500	2 400	2 424	2 448
Doaibmanmanut	-8 427	-8 519	-6 397	-6 461	-6 526
Netto	-6 747	-7 019	-3 997	-4 037	-4 078

### Dárkkistandoaibma

Doaibmaorgána	Dárkkistanlávdegoddi
Boađussuorggi namma	Dárkkistandoaibma
Čilgengeatnegas	Gielddahoavda

Ruhtadoallu	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Doaibmanboađut					
Doaibmanmanut	-11 232	-12 032	-12 500	-12 625	-12 751
Netto	-11 232	-12 032	-12 500	-12 625	-12 751

#### Doaibmama govvideapmi

Gieldalága mielde váldostivra ásaha dárkkistanlávdegotti iežas doaibmabaji vástideaddji jagiide ordnet háld dahusa ja ekonomijja dárkkisteami. Dárkkistanlávdegoddi galgá válmmaštallat váldostivrii mearrideami vuollái háld dahusa ja ekonomijja dárkkisteapmái guoski áššiid ja árvvoštallat, leatgo váldostivrra bidjan doaimmaide ja ekonomijai guoski mihttomearit ollašuvvan.

Lassin dárkkistanlávdegoddi jođiha ruhtadoallo dárkkisteami.

Ruhtadoalldárkkistansearvvušin váldestivra lea válljen BDO Auditor Oy.

Ruhtadoalldárkkisteaddjin toimi Hilkka Ojala 31.10.2022 saakka, Tiina Mikkonen-Brännkärr 1.11.2022 alkaen. Dárkkistanlávdegoddi čoahkkana 2-3 geardde jagis.

## Bušeahettaárvalusjagi 2023 doaimmaide guoski ulbmilat

Dárkkistanlávdegoddi bargá iežas ráhkadan áigodatplána mielde.

## Ekonomijaplána 2024 – 2025

Dárkkistanlávdegoddi joatká barggus iežas ráhkadan áigodatplána mielde.

### Oktasaš hálddahus

<b>Doaibmaorgána</b>	<b>Gielddaráððehus</b>
<b>Boaðussuorggi namma</b>	<b>Gielddaráððehus</b>
<b>Čilgengeatnegas</b>	<b>Gielddahoavda</b>

Ruhtadoallu	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Doaibmanboaðut	54 908	48 500	38 500	38 885	39 274
Doaibmanmanut	-775 806	-839 521	-785 685	-795 560	-803 519
Netto	-720 898	-791 021	-747 185	-756 675	-764 246

### Doaibmama govvideapmi

Guovddášhálddahus ordne doarjjadoaimmaid hálddahusgottiide ee. telefonguovddáš, chat, posten, arkiveren, áššehasbálvalus, diehtofierpmádaga bajásdoallan, ict-bálvalususat sihke eará dábálaš doaimmahatbálvalusat. Guovddášhálddahus válmmaštallá ja ollašuhttá gielddastivrra ja –ráððehusa mearrádusaid. Hálddahusa goluin leat mielde dárkkistandoaimma, tulkabálvalusaid ja bargoveahkabálvalusaid golut, stáhtii buhttenláhkai vearuhangolut, oktasašdoaibmamanut Davvi-Lappi guovlooktasašbarggu gieldaovtastupmái, Suoma gieldalihtui ja Lappi lihttui sihke válggaid lágideamis gildii boahtti manut.

Bargoveahkabálvalusaid goluide gullet ee. gieldda bargoveaga bargodearvvas-vuoðafuolahusa sihke oktasašdoaimmaid golut. Hálddahusa goluin leat maiddái ict-doarjjabálvalusat, mat skáhppojuvvojit oastobálvalussan, sihke bargoveahka- ja ekonomijahálddahusa manut. Guovddášhálddahus veahkeha hálddahusgottiid daidda gullevaš bargoveahka- ja ekonomijahálddahusa bargguin sihke oktasaš dihtorprógrámmaid geavaheamis.

### Bušeahettaárvalusjagi 2023 doaibmaulbmilat

Guovddášhálddahusa deaddočuokkisin lea gieldda doaibmama stivrejeaddji gieldástrategiija beaivádanbarggu álgaheapmi. Gieldda doaimmaid doarju prógrámmaid áiggi dásái oažjun ja oðða prógrámmaid njuovžilis geavaheapmi. Elektrikhalaš bálvalusaid atnuiváldin buoriduvvo ain ja gieldda ássiid oassálastin mearrádusdahkanproseassaide nannejuvvo. Gieldda siskkáldas ja olgguldas gulahallan beavttálmahttojuvvo. Boarrásiid- ja lápmásiídrádi golut leat mielde almmolašhálddahusa bušeahtas.

## **Ekonomijaplána 2024 – 2025**

Guovddášháldahus vástida áigeguovdilis, beaktilis ja bargoburesveadjima doarju bargandiliid ordnemis háldahusgottiide ja luohttámušolbmuidet gielddat doaimmaid njuovžilvuoda ja beaktilvuoda dorvvasteami várás. Guovddášháldahus ovddida ain aktiivvalaš ovdduidgohcima gielddat gilvalannávccaid ja eallinfámu nannema várás.

### **Suvdi gieldaekonomiija**

Deattuhusat	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallankriteria	Mihttomearri
Ođđa gielda, Ohcejohka jagi 2023 manjá, plánen  Gieldda organisašuvdna-ráhkadusa árvvoštallan ođđa dili vástideaddjin	Gieldda ordnenvásttu ala báhcci bálvalusaid viiodaga vuogálaš meroštallan  Dárbbašlaš organisašuvdnadođastus ollašuhttojuvvo	Gieldda ekonomiija čujuheaddji mihttárat. Gieldda rehketdoallo-luohpahus dássedeattus	Gielda nákce vástidit dan ordnenvásttu ala báhcci bálvalusaid buvtadeamis  Beaktilis ja doaibmi organisašuvdna

### **Gielda lea guovlun gilvalannávccalaš ja eallinfámolaš**

Deattuhusat	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallankriteria	Mihttomearri
Gieldastrategijia beaivádeapmi vuhtii váldimiin earenoamážit gieldda rehketdoalu dássedeattu	Gieldastrategijia beaivádeapmi álggahuvvo	Beaiváduvvon gieldastrategijia dohkkehuvvon	Gieldastrategijia stivre gieldda bušeahittaárvalusa ja ekonomijaplána ráhkadeami sihke eará válmmaštallama ja mearrádus-dahkama
Ovddugohcin: Čävga ovttasbargu ja gulahallan buresveadjinguovlluin doaibmi sode-bálvalusaid dorvvasteapmin gielddaolbmuidet	Aktiivvalaš oassálastin buresveadjinguovllu válmmaštallan-áigumušaide ja bargojoavkkuidet	Lagašbálvalusat seilot	Sode- bálvalusaid ordnemii laktáseaddji doaimmat sirdásit ráđđemiin buresveadjinguovllu vástideami vuollái
TE2024 ođastusa válmmaštallan	Válmmaštallan ja mearrádusat oktasašdoaibmaguovlui searvamis	Válmmaštallan ovdána plána mielde	Gieldda dáfus heivvolvaš oktasašdoaibmaguovlui searvan mearriduvvon
Fáhkkes ráhkadusnuppástusa prošeaktabargu ja	Fáhkkes ráhkadusnuppástusa ulbillaš	Fáhkkes ráhkadusnuppástusa prošeavtaid bohtosat	Sámegielaguovddáža dárbbašlaš doaimmat leat vuodđuduuvvon ja

váldegottálaš ovddugohcin	joatkkaprošeaktabarggu árvvoštallan. Eará váldegottálaš ovduohcinbarggu joatkin.	ja vejolaš odđa ruhtadangáldut. Eará váldegottálaš ovduohcinbarggu boađuslašvuohta omd. stáhtadoarjagiid hámis.	giellaguovddás doaibmagoahá Ovddugohcin buktá guvlui eallinfámu
Davvi-Lappi ekonomijaguovllulaš ja badjelgieldalaš ovttasbargu  Rádjaguovllu oktasaš- barggu ovddideapmi (ee. Öfas ja SEG)	Oktasaš ekonomijaguovllulaš ovduohcin	Ekonomijaguovllulaš ovduohcima bohtosat	
Gieldaimago nannen – olgguldas gulahallan  Gulahallandáidduid ovddideapmi	Olgguldas gulahallama ja márkanastima beavttálmahtiin  Gulahallanskuvlejumi ordnen bargiide ja luohttámušolbmuide.	Doaibma mii čuovvu gulalhallanplána	Olgguldas gulahallan nanne gieldda buorre gieldaimago
Ássanviessodili buorideapmi  Eanageavaheami plánen, lávvabargu ássanviesso- jed. huksema várás	Ohcat aktiivvalaččat priváhta doaibmiid bidjet ruđa láigo- ja oamastusviesuid buvttadeapmái  Ráhkadir eanapolitihkalaš prográmma. Plánejuvvon lávaid álggaheapmi ja ráhkadeapmi	Priváhta ásanviessohuksen lassána  Eanapolitihkalaš prográmma gárvána ja dan doaibmaibidju álgá. Lávat ovdánit dohkkeheami vuollái	Odđa láigovisttit gárvvásmit gieldda siste  Ássanviessohuksen lassána gielddas  Gieda nákce čujuhit fitnodagaide ja viessohuksejeaddjiide doarvái viessosajid

### Ássit ožžot buriid bálvalusaid sáme- ja suomagillii

Deattuhusat	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallankriteria	Mihttomearri
Gieldda ordnenvásttu ala báhcci bálvalus- ollislašvuohta	Gieldda ordnenvásttu ala báhcci bálvalusaid vuogálaš viiddisvuoda meroštallan		

Gulahallan gieldda ássiiguin	Čielga, áddehahhti ja gieldda iešguđet ássijoavkkuid dárbbuid vuhti váldi gulahallan beavttálmahttojuvvo		Gieldda ássit ožžot dan dieđu gieldda bálvalusain, man sii dárbašit
Gieldda ássiid gullan ja oasálažjan oažjun mearrádusdahkan-proseassaide	Beavttálmahttojuvvojit vejolašvuodat addit máhcahusa ja álgagiid dahkama  Gieldalašgulahallama ja dieđu addima lasiheapmi	Gullan- ja hálestan-dilálasvuodat dahje eará dilálašvuodat  Máhcahusa ja álgagiid mearri	Ássit oassálastet áššiid ja mearrádus-dahkama plánemii ja válmmaštallamii  Máhcahusa ja álgagiid mearri lassána
Gieldda bálvalusaid ja doaimmaid ovddideapmi báikkálaš kultuvrii vuodđudemiin	Bargoveaga oahoásmahttin  Doaibmabijut bargiid giellamáhtu buorideapmin  Giellastrategijja dohkkeheapmi	Oahpásmahttirávvaga čuovvu oahpásmahttin  Giellaskuvlemat	Oahpásmahttin dáhpáhuvvá oahpásmahttirávvaga mielde  Sámegiella lea aktiivvalaččat anus gieldda doaimmain  Giellastrategijjas meroštallon doaibmabijut anus

### Gielda lea miela miel ja geasuheaddji bargoaddi

Deattuhusat	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallankriteria	Mihttomearri
Rekryteren	Rekryterengeavadiid ovddideapmi ja dahkan ovttaláganin.	Bargoduđavašvuoda jearahallan. Gieldda bargiid molsašuvvama geahppáneapmi	Bargoduđavašvuoda lassáneapmi. Gieldda bargiid molsašuvvama geahppáneapmi.  Gieldda virgiid ja doaimmaid beassá deavdit gelbbolaš bargiiguin
Bargiid ámmádáidduid ja máhttima ovddideapmi  Joatkkaskuvlenvejolaš-vuodaid ja ámmátlaš dievasmahttin-skuvlema doarjun	Beaiváduvvojit bargiid skuvlenplánat hálddahusgottiid miel	Bargiidskuvlenplána	Beaiváduvvon skuvlenplánat anus

Gáiddusbarggu ovddideapmi	Ráhkadir rávvagiid gáiddus- ja hybridabarggu geavadiid várás. Čielggadit vejoalš bargoneavvuid dagahan easttagiid gáiddusbargui. Joatkit gieldda virggálaš čoahkkimiid ordnema hybridahámis.	Gáiddusbargoráva lea válđojuvvon atnui. Bargoduđavašvuoda-barometra	Gáiddusbargorávvagat dahkkon ja anus. Buorránan bargoduđavašvuohta. Njuovžilis čoahkkinvuogit
Bargiid čehppodaga ja bargoburesveadjima ovddideapmi ja jođiheapmi	Oassálastin bargoburesveadjima ovddidanfitnuide, mat leat jodus. Čielggadit vejolašvuoda vuodđudit gildii buresveadjinhoavdda virggi.	Bargoburesveadjin-jearahallamat Buresveadjinhoavdda virggi vuodđudeapmi	Bargobuorredilli buorrána ee. buohcaneretorumat geahppánit, bargoduđavašvuoda dássi buorrána  HR-máhttin gielddas nanosma

Bargit	RDL2021	BUŠ2022	BUŠ2023	EPL2024	EPL2025
Gielddahoavda	1	1	1	1	1
Doaimmahatčálli	1	1	1	1	1
Kanslista	2	2	2	2	2
<b>Oktiibuot</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>	<b>4</b>

## Eallinfápmo

### **Doaibmaorgána Eallinfápmolávdegoddi Boađussuorggi namma Ealáhus- ja eananguovlodoaibma Čilgengeatnegas Ovddidan- ja ealáhushoavda**

Ruhtadoallu	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Doaibmanboađut	397 964	597 744	490 667	495 574	500 529
Doaibmanmanut	-787 249	-928 830	-904 308	-913 351	-922 485
Netto	-389 284	-331 086	-413 641	-417 777	-421 955

### **Doaimmaid govvideapmi**

Ealáhus- ja eananguovlodoaimma váldobarggut leat ealáhusaid ovddideapmi, ovddidanprojeaktadoaibma, fitnodatrávvenbálvalusat, eananguovllu eiseváldebarggut, oktasašbálvalusa áššehasrávvenbálvalusat, turismarávvema ja guovlomárkanastima ordnen. Ealáhusdoibmii leat addojuvvon maiddái projeaktabarggut, mat laktásit gieldaorganisašuvnna ja dan bargoveaga ovddideapmái erenomážit bargoburesveadjima oasil.

### **Bušeahuttaárvalusjagi 2023 doaimmaide guoski ulbmilat**

- Ealáhusaid aktiivvalaš ovddideapmi gieldda fáhkkes ráhkadusnuppástusa (ÄRM) dagahan doajáhaga geažil.
- Gieldastrategiija beaivádeapmi ovttas gielddahoavddain ja eará hálldahusgottiiguin
- TE2024 ođastusa válmmaštallan ovttas gielddahoavddain.
- Daid vuodđobargguid dikšun, mat laktásit eananguovlohálddahussii, oktasašbálvalussii ja fitnodatrávvemii.
- Eallinfápmolávdegotti vuloš doaimmaid ovddideapmi ja beaivádeapmi. Deaddu erenomážit fitnodatrávvenbálvalusaid, turismarávvema ja oktasašbálvalusa ovddideamis sihke turismma guovlomárkanastima ovddideamis ovttas Lapland North Destination Oy:in.
- Gielda projeaktadoaimma ja dan proseassaid ovddideapmi, nu ahte dat vástidit gieldastrategiija ulbmiliidda. Deaddu eallinfámu doarju projeavttain.
- Eallinfápmoprojeavtaid ollašuhttin ulbmiliid mielde.

#### **Ohcejoga gieldda hálddašan projeavttat:**

- Ohcejoga ráhkadusnuppástusa koordineren projeakta 1.5.2022 – 31.12.2023
- uDigi – Ohcejoga digitála eallinfápmu – projeakta 1.3.2022 – 30.10.2023
- uYritys – Ohcejoga eallinfámolaš fitnodagat ja bargoveahka 1.4.2022 – 31.8.2023
- TENO Outdoor – sihkkelastin ja luondoturisma Deanuleagis 1.5.2022 – 30.3.2024

#### **Eará ollašuhttiid hálddašan oktasašbargoprojeavttat**

- Perheystävälinen hybridityön Lappi (Bearašustitlaš hybridabarggu Lappi) -projeakta (Lappi universitehta) 1.3.2021–30.6.2023
- Bargoburesveadjin sámeguovllus -projeakta (Sogsakk) 1.3.2021–31.3.2023
- Tekijöiden Lappi Lappi lihttu 8/2021 – 5/2023

#### **Válmmaštallat projeavtaid ohcanláhkai ja ollašuhttinláhkai**

- Odđa vejolašvuodat guollebivdoealáhusas

- Máŋgga ealáhusa birgenlähki vuogáiduvvanvuohkin dálkkádatnuppástussii (HorizonEurope)
- Jagi 2023 áigge oassálastit Leader Pohjoisin Lappi sihke House of Lapland ja Lapland North Destination doaimmaide ja guovlluviidosaš projeavttaide.

### **Ekonomijaplána 2024 – 2025**

- Vuodđobargguid dikšun ja ovddideapmi
- Gieldastrategiija ulbmiliin meroštallon projeavttaid ollašuhttin.

### **Gielda lea guovlun gilvalannávccalaš ja eallinfámolaš**

Deattuhussuorggit	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallankriteria	Ulbumildássi
<p>Lundai ja kulturdoaibmamii vuodđuduuvvi turismaeláhus-doaimmaid ovddideapmi ja riikkaidgaskasažjan oažjun</p> <p>Mihtilmas gieldaimago nannen</p> <p>Buoridit rádjagávppi, vuovdima ja rádjabarggu vejolašvuodđaid – ovdduidgohcima ja Ohcejohka-málle ovddideami</p>	<p>Turismii laktáseaddji bálvalusaaid ovddideapmi: guovlomárkanastin- oktasašbargu Lapland Northiin + ja HOL:iin sihke turismarávven</p> <p>ExploreUtsjoki Lapland imago nannen</p> <p>Bidjet resurssaid somemárkanastimii, muhto ruovtturiikka áššeħasaid buohta maiddái vuovdin-dilálášvuodđaide</p> <p>Oassálastit meassuide ja workshoppaide.</p> <p>Turismaprojeavttaid ollašuhttin: TENO Outdoor</p> <p>Guollebivdu ja sámekultuvrra ovddideaddji doaibmabijuid ovdánahttin</p> <p>Lasihit oktasašbarggu norgalaš ovddasteaddjiiguin</p> <p>Lasihit gielddas (guovlu &amp;</p>	<p>Somestatistikat Orrunstatistikaid čuovvundieđut</p> <p>Projeavttaid ollašuhttin</p> <p>Čielggadeapmi norgalaččaid beroštumis Ohcejoga bálvalusfálaldahkii</p> <p>Olggosaddimiid mearri gieldda somekanálain</p>	<p>Projeavttat ollašuhton ulbmiliid mielde</p> <p>Turismma guovlomárkanastima málle sihke turismarávven lea ovddiduvvon ja dat doibmet ođđa doaibmavuogi mielde</p> <p>Ohcejoga fitnodatdoalliid ipmárdus norgalaččaid bálvalusdárbbuin áiggi dásis</p>

	organisašuvdna) buvttaduvvon somegulahallama  Čielggadit Ohcejoga bálvalusaid jodu norgalaččaid gaskavuođas		
Fitnodagaid doaibmavejolaš- vuođaid nannen  Resurssaid bidjan dieđiheapmái ja fierpmádagaid  Resurssaid bidjan turismarávvendoibmii	uDigi -projeavta ollašuhttin, eallinfápmobálvalusaid ovddideapmi, fierpmádagaid nannen  UYritys-projeavta ollašuhttin  Ukoordinaatio- projeavta ollašuhttin  Fitnodatforumta ordnen  Eallinfápmodálu ovddidanvejolaš- vuođaid ovddideapmi	Projeavtaid ollašuhttin  Fitnodatbálvalusaid ollašuvvan, áššeħasmeħarit	Ollašuvvá projeavta ulbmiliid mielde  Sullii 5 fitnodatforumta rabas buot ohcejohkalaš fitnodagaide  1 báike- dahje geinnodatprojeakta ollašuhtima vuolde
Buoridit rádjagávppi, vuovdima ja rádjabarggu vejolašvuođaid	SEG oktasašbarggu ovddideapmi  uDigi -projeavta ulbmil oktasašbarggu rahpamis ollašuhtton	Dahkkon plána uDigi -projeavtas ordnejuvvon oktasašbargoseminára fitnodatrávven- oktasašbarggu perspektiivvas	Oktasašprojeakta ded.
Ovddidit máŋggagielat- vuhtii ja kultuvrralašvuhtii vuođđuduvvi bargobáikkiid ja fitnodatdoaimma šaddama	Giella- ja kulturprojeavtaid doarjun bargolašvuoda ja fitnodatdoaimma šaddama perspektiivvain  Jorgalan- ja tulkonossodatgotti johtuibidjama doarjun	Oktasašbargu giellaguovddážiin, mii lea čuvgehusa doaibmasuorggis.	Ollašuvvá plána mielde
Ohcat aktiivvalaččat ođđa ja innovatiivvalaš fitnodatdoaibma- vejolašvuođaid, mat leat suvdilis ovdáneami	Deanu sihkkelgeinnodat- projeavta ollašuhttin  U-koordinašuvdna- projeavta ollašuhttin	Projeakta jođus  kv-projeakta ohcama vuolde	Fitnodagaid dahkan konkrehtalaš doaibmabijut

mieldásacčat ja heivejít davás.	Guollebivddu ođđa vejolašvuođaid ovddideapmi (projeakta, eará doaibma)  Ealáhusaid vuogáiduvvan dálkkádatnuppástusas-projeavtta ohcan ja ollašuhttin  Rájáid rasttildeaddji oktasašbargu norgalaččaiguin		
---------------------------------	--	--	--

### Áššeħasat ožżot buriid bálvalusaid sáme- ja suomagillii

Deattuhussuorggit	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallankriteria	Ulbmildássi
Lasihit elektrikhalaš bálvalusaid geavahan- vejolašvuođaid válđimiin atnui ođđa bálvalushámiid	uDigi -projeavtta fitnodagaid "ovtta ruvttó" bálvalanollisvuohta plánejuvvon ja piloterejuvvon (nohká 30.6.2023)	Projeaktaplána čuovvu doaibman	Projeaktaplána ollašuvvá
Giliid, fitnodagaid ja potentiála projeaktaohcciid (servviid) gullan	Gieldda giliin fitnamiidda oassálastin oktasašbarggus háddahusgottiiguin  Fitnodeahkediid ordnen ovttas teknihkalaš doaimmain	Giliin fitnamat / j.  Fitnodeahkediid mearri	1 fitnanjorus / jahki  2 fitnodeahkeda / jahki (fitn.searvvi čakča- ja giđđa- čoahkkimii gieldda dearvvuođat)
Dorvvastit ja ovddidit lagašbálvalusaid fitnašuvvama	Fállat sámegielat bálvalusa:  Vuosttasmuttu fitnodatrávven  Eananguovlobálvalusat Áššiiddikšunbáiki	Sámegillii bálvaluvvon áššeħasaid mearri	Sámegielat lagašbálvalusaid fállan ollašuvvá

### Gielda lea geasuheaddji ja bivnnuhis bargoaddi

Deattuhussuorggit	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallankriteria	Ulbmildássi
Buoridit gieldda ollašuhttin oahpásmahttinvugiid  Doarjut bargoburesveadjima ja barggus veadjima	Bargoburesveadjima ovddidanoppalašvuodas vástideapmi.  Sámeguovllu bargoburesveadjin-projeavtta Ohcejoga oasseprojeavtta ollašuhttimis vástideapmi: bargoburesveadjinjođi-heapmi, vuorrováikkuhandáiddut, oahpásmahttima ja rekryterema ovddideapmi  Earáid ollašuhttin bargoburesveadjin-projeavtaid koordineren Ohcejoga gieldda oasil: gáiddusbarggu ja hybridabarggu ovddideapmi, bargiid ja luohttamušolbmuid bargoburesveadjin.  Ovddidit barganmálle.  Gárvvistit ng. projeaktagiehtagirjji dahjege geavatlaš rávagirjjáža projeaktadoibmii  Dahkat bargobagadallanvejolaš-vuoda bissovažžan doaibmasuorggi bargiide  Doalahit bargojoavkkuid jeavddalaš čoahkkananortnega	Projeaktaplána čuovvu doaibman  Čohkkejuvvon diehtopakeahhta oahpásmahttima doarjan  Čohkkejuvvon projeaktadoaimma vuodđorávvagat  Fállojuvvon ja movttiidahtton geavahit vejolašvuoda hoavdda addin bargobagadallamii miehtá jagi  Ordnejuvvon bargojoavkkuid čoahkkaneamit birra jagi	Projeaktaplána ollašuvvá  Ollašuhtton plána mielde

Bargoveahka	RDL2021	BUŠ2022	BUŠ2023	EPL2024	EPL2025
Eallinfápohoavda	1	1	1	1	1
Áššehasbálvalusrávvejeaddji	1	1	1	1	1
Projeaktakoordinátor	2	0,5	2	2	2
Turismavástideaddji			0,5	0,5	0,5
Projeaktahoavda	2	1	3,1	2,5	2,5
Oktiibuot	5	3,5	7	8	8

## Čuvgehuslávdegoddi

### Čuvgehusdoaimma hálddahus

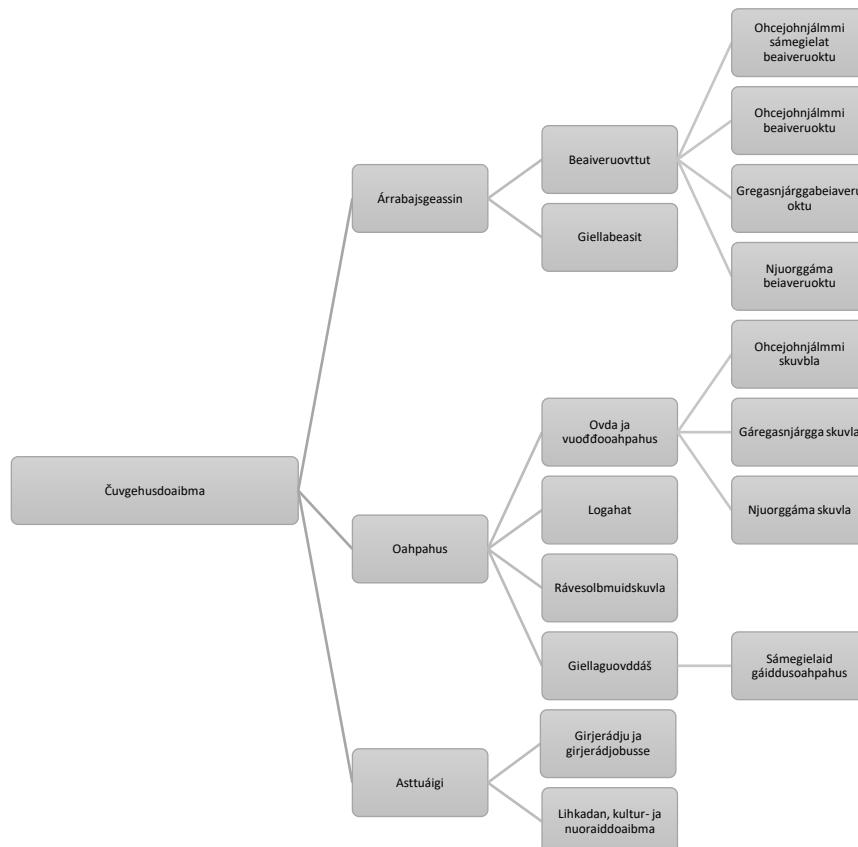
**Doaibmaorgána  
Boađussuorggi namma  
Čilgengeatnegas**

**Čuvgehuslávdegoddi  
Čuvgehusdoaimma hálddahus  
Čuvgehushoavda-rektor**

Ruhtadoallu	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Doaibmanboadut			450	455	459
Doaibmanmanut	-216 203	-147 381	-158 432	-160 016	-161 616
Netto	-216 203	-147 381	-157 982	-159 562	-161 157

### Doaibmama govvideapmi

Čuvgehusdoaimma bargun lea fállat gielddaoibmuide lágas góibiduvvon čuvgehusbálvalusaid sihke suoma- ja sámegillii. Asttuágge-, lihkadan- ja virkkosman-bálvalusat fállojít Ohcejoga juohke gilis buot ahkejoavkkuide jagiáiggiid ja dárbašlaš bargoveaga fitnašuvvama vuhtii váldimiin.



Vuođđooahpahus fállojuvvo golmma skuvllas: Ohcejohnjálmimi ja Gáregasnjárgga skuvllain jahkeluohkáin 1—9 ja Njuorggámis jahkeluohkáin 1—6. Oahpahus ordnejuvvo sihke suoma- ja sámegillii. Maiddái ovdaaoahpahus ordnejuvvo goappáge gillii buot skuvllain. Sámelogahaga doaibma joatkašuvvá eallinfámolažjan. Árrabajsgéassima bálvalusat leat oppa gielddas.

## Bušeahttajagi 2023 doaimmaide guoski ulbmilat

Čuvgehusdoaimma bušeahdas ja doaibmaplánas guovddáš áššit lagi 2023 leat:

- Nuppi dási stuđerema ovdánahttin
- Siskkáldas oktasašbarggu divttisteapmi eará hálldahusgottiid gaskkas
- Bargiid lotnašuvvama geahpedeapmi oppa čuvgehusdoaimma vástusuorggis
- Čuvgehusdoaimma buot bálvalusaid lági ja ovttaveardásavuođa sihkkarastin
- Giellaguovddáža doaimmaid čielggasmahttin ja fitnašuvvan bissovažžan
- Bálvalusdási seailluheapmi ja bajásdoallan oppa gieldda strategiija mielde
- Sámegielaid gáiddusoahpahusa joatkin ovttas Sámedikkiin

## Ekonomijaplána 2023 - 2024

- Skuvllaaid ja árrabajásgeassima šiljut gearggahuvvojít
- Iešdoaibmangirjeráu atnui váldin
- Ealáhusdoaimma ja čuvgehusdoaimma oktasaš doaibmansajiid ja doaimmaid ovdánahttin

## Bušeahttáárvalusa doaibmanulbmilat 2024-2025

Boahtte lagiid váldolinját leat:

- Sámegielaid gáiddusoahpahusa fitnašuvvan bissovažžan
- Márjgabéalláša ja beaktulis árrabajásgeassima, vuodđoskuvllaaid sihke logahaga bálvalusaid ovdánahttin
- Ealáhusdoaimma ja čuvgehusdoaimma ovttasbarggu divttisteapmi
- Giellaguovddášdoaimma fitnašuvvan bissovažžan
- Lihkadan -. nuoraid - ja kulatuvrabálvalusaid márjgabéalláša fállan

## Čuvgehusbálvalusat – oktasaš

Deattuhanáššit	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallankriteria	Ulbumildássi
Hálldahusgottiid gaskas ovttasbargu ja bargoveaga bissovaš-vuohta	Bargojuogu, vásttuid ja doaibmagovaid čielggasmahttin. Oktasaš ráddádallamat  Ođđa bargiid oahpásmahttin ja dárbašettiin skuvlen barguide.	Oktasaš deaivvadeamit Ja dieđu vddosmannama sihkkarastin  Juohke ođđa bargis vástu-oahpásmahtti.	Doaibmagovaid čielggasmahttin dahká barggu njuovžilabbon ja buorida barggus veadjima.  Vásttolaš oahpásmahttin ja álgoskuvlen geahpedit bargoveaga lotnašuvvama.
Doarvái bargoveaga meriin bálvalusaid lági ja ovttaveardásavuođa sihkkarastin	Doarvái bargit čuvgehusossodaga buot vástusurggiin.	Bargiid háhkan dárbbu mielde.	Bargguid sáhttá dikšut lági beales bures. Bargiid buresveadjin lea buorre dásis.

Bargit	RDL2021	BUŠ2022	BUŠ2023	EPL2024	EPL2025
Čuvgehushoavda-rektor	1	0,85	,85	1	1
Čuvgehusdoaimma kanslista	1	0,65	0,65	1	1
<b>Oktiibuot</b>	<b>2</b>	<b>1,5</b>	<b>1,5</b>	<b>2</b>	<b>2</b>

## Árrabajásgeassin

**Doaibmaorgána**                           **Čuvgehuslávdegoddi**  
**Boađussuorggi namma**               **Árabajásgeassin**  
**Čilgengeatnegas**                       **Árrabajásgeassinhoavda**

Ruhtadoallu	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Doaibmanboađut	297 511	328 120	336 859	340 228	343 630
Doaibmanmanut	-801 180	-919 073	-849 464	-857 959	-866 539
Netto	-503 669	-590 953	-512 605	-517 732	-522 909

## Doaimma govvádus

Árrabajásgeassin fállá lági beales buorre ja dorvvoláš doaimma mánáide gieldda buot giliuvoddažiin máná iežas eatnigillii. Giellabeasedoaibmama bokte árrabajásgeassin oassálastá maiddái giellaaláskahaattindoaimmaide. Árrabajásgeassimis čuvvojuvvo riikkadási, báikkálaš ja sápmelaš árrabajásgeassimplána.

## Bušeahttajagi 2023 doaibmamii guoski ulbmilat

- Árrabajásgeassima lágas mearriduvvon doaimmat dorvastuvvojít
- Bargoburesveadjima doarjun
- Guorttejagaš ovdaohpahusgeahčaleami doaimma árvvoštallan
- Rávvehatservoša ovdánahttin

## Ekonomijaplána 2023–2024

- Sámedikki doarjagiid ohcat jahkásáččat
- Guovtjejagaš ovdaohpahusgeahčaleami ruhtadeami čielggadeapmi
- Árrabajásgeassin bargiid mearri vástida dárbbuid

## Bušeahttárvalusia doaibmanulbmilat 2024–2025

- Doaibma jotkojuvvo Ohcejoga juohke gilis
- Bargiid háhkama beavttálmahttin

## Čuvgehusbálvalusat – Árrabajásgeassin

Deattuhanášshit	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallan-kriteria	Ulbmildássi
Bargoveaga buorre ámmátdáidu ja bargoburesveadjin	Čuozihuvvon dievasmahttinskuvlen, ámmátdáiddu bajásdoallan, bargorávven dárbbu mielde, virkkosmahttinbeaivvit	Skuvlemiidda oassálastima mearri, reporteremiid ollašuvvan ja doaibmabijut	Gelbbolaš buresveaddji bargit, buriid meannudanvugiid buktin bargoservošii ja daid dahkan bissovažjan
Pedagogihka jođiheami ovddideapmi	Njunnoša ja bargoveaga ámmátlaš dievasmahttinskuvlen	Ovddidančuozáhagaid áican ja ovddidandoaimmat	Juohke joavkkus árrabajásgeassin-oahpaheaddji. Bargojoavkku siskáladas oktasašbarggu doaibman
Rávvehaga ovttasbargu árrabajásgeassimiin	Čuozihuvvon dievasmahttin skuvlen bargiide ovttasbarggus dearvvavsuodadikšuin ja sierraoahpaheaddjiin.	Raporteren ollašuhittima birra ja dasa laktáseaddji doaibmabijut	Ovttasbarggus árrabajásgeassimiin ja rávvehagain Ohcejogas ja Njuorggámis Duhkoraddan ahkásaš máná neurologalaš čalgama árvvoštallanmetoda (Lene) 2- 5 jahkásaš mánát
Árrabajásgeassimii oassálasti máná doarjaga málle ; dábálaš, beavttálmahton, sierra doarjja.		Ovddidančuozáhagaid áican ja ovddidandoaimmat	Doarvái árra ja riekta čuozihuvvon doarjaga sihkarastin Báikkálaš doarjaga málle anus.

Bargit	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Beaiveruovttut	14	14	15	15	15
Oktiibuot	14	14	15	15	15

### Čuvgehusbálvalusat – Árrabajásgeassima projeavttat

**Doaibmaorgána  
Boadussuorggi namma  
Čilgengeatnegas**

**Čuvgehuslávdegoddi  
Árrabajásgeassima projeavttat  
Árrabajásgeassinhoavda**

**Bušeahttajagi 2023 doaibmaulbmilat**

- Ordnejuvvo oppa gieldda guovllus sámegielat árrabajásgeassín

### **Ekonomijiplána 2023 – 2024**

- Ollašuhttojuvvo Sámedikki juolludan ruhtademiin

### **Bušeahuttaárvalusa doaibmanulbmilat 2024 – 2025**

Doaibmama figgat joatkit olggobeale ruhtademiin

Deattuhanášsit	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallankriteria	Ulbumildássi
Giellabeassi, Ohcejohka	Sámegielat árrabajásgeassín mánáide	Mánát/joavku	Ulbumilin sámegiela ealáskahttin ja dan doarju kultuvrra nannen
Giellabeassi, Gáregasnjárga	Sámegielat árrabajásgeassín mánáide	Mánát/joavku	Ulbumilin sámegiela ealáskahttin ja dan doarju kultuvrra nannen
Giellabeassi, Njuorggán	Sámegielat árrabajásgeassín mánáide	Mánát/joavku	Ulbumilin sámegiela ealáskahttin ja dan doarju kultuvrra nannen

Bargit	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Giellabeassi, Ohcejohka	1	1	1	1
Giellabeassi, Gáregasnjárga	2	2	2	2
Giellabeassi, Njuorggán	1	1	1	1
Oktiibuot	4	4	4	4

### **Ovda- ja vuodđooahpahus**

**Doaibmaorgána  
Boađussuorggi namma  
Čilgengeatnegas**

**Čuvgehislávdegoddi  
Ovdaohpahus  
Rektor, čuvgehushoavda**

Ruhtadoallu	RDL2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL2025
Doaibmanboađut					
Doaibmanmanut	-9 470				
Netto	-9 470				

## Vuođđooahpahus

<b>Doaibmaorgána</b>	<b>Čuvgehuslávdegoddi</b>
<b>Boađussuorggi namma</b>	<b>Vuođđooahpahus</b>
<b>Čilgengeatnegas</b>	<b>Rektor, čuvgehushoavda</b>

Ruhtadoallu	RDL2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL2025
Doaibmanboadut	1 162 569	1 098 581	950 400	959 904	969 503
Doaibmanmanut	-3 000 658	-3 010 054	-2 999 402	-3 209 396	-3 059 690
Netto	-1 838 089	-1 911 473	-2 049 002	-2 069 492	-2 090 187

## Doaibmama govvideapmi

Oahpahusdoaimmas buohkaide dáhkiduvvojit ovttaveardásáš vejolašvuodat lági beales buorre ja alladássásaš oahpahussii. Jagi 2022 áigge buot skuvllat leat sirdásan ođđa dearvas doaibmansajiide ja jotket doaimma doppe.

Ovda- ja vuodđooahpahusas čuovvut riikkaviidosaš ja báikkálaš oahppaplánaid, mat ođasmahttojít áiggi dássái dade mielde go lea dárbu lagi 2023 áigge. Ohcejoga buot vuodđoskuvllat leat duođalaččat guovttagielagat. Sámegielalaš oahppi oahpahus lea eanáš sámegillii. Ohcejoga gielda lea fárus 2-jagi bistí ovdaohpahusgeahčaleamis. Ohcejoga árrabajásgeassima ja skuvllaid ovttasbargu divttistuvvo viđajahkásacčaid ovdaohpahusa (viskariid) ja ovdaskuvllalaččaid oasis.

Fásta bargoveaga fitnašuvvama sáhttá ain oaidnit hástalussan go jurddaša guhkes áigegaskka ovddideamis plánnavulošvuoda lasiheami. Universitehtaiguin lea jo johtui biddjon oktasašbargu mii laktása dáidagii, teknologijai, kultuvrii ja báikkálaš luondu temáide. Dát gáibidivčče lasi čatnašuvvan dahkiid guhkes áigegaskkas. Mánnálogu unnun dagaha hástalusaid skuvllaid boahttevuodat jurddašettiin.

Vuođđoskuvllaid kuráhtorbálvalusat sirdásit ođđa buresveadjinguovllu lágidanláhkai ođđajagimánus 2023.

Skuvllaid diibmorámain muddejuvvojit nu ovda-, vuodđo- go logahatoahpahusa bálkágolut. Skuvllaid diibmorámat leat čuovvovaččat:

	Ij	2021–2022	2022–2023	2023–2024	2024–2025
Ohcejohka	su	161	133	133	133
	sm	171	137	137	137
Gáregasnjárga	su	91,5	86,5	86,5	86,5
	sm	126,5	157,5	157,5	157,5
Njuorggán	su	33,5	39	39	39
	sm	17	33	33	33

(su=suomagielat oahpahus, sm=sámegielat oahpahus)

Goasttádusat guđege oahppi guovdu guđege skuvllas/netto

	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Ohcejohnjálbmi	16 284	17 090	19 240	19 240	19 240
Gáregasnjárga	17 338	20 330	12 575	12 575	12 575

Njuorggán	19 941	25 186	24 370	24 370	24 370
-----------	--------	--------	--------	--------	--------

Ohcejohnjálmimi skuvllas goluid badjáneapmi boahtá válndoássis oahppiid meari geahppáneamis ja das ahte, bargiid mearrái das ii leamaš váikkuhus. Njuorggáma skuvllas álggahuvvon giellalávgunoahpahus bajida guđege oahppi guovdu goasttadusaid, danningo oahpahusjoavkkut leat unni ja oahppit leat vehá. Gáregasnárggas oahppiid mearri lea dássedeattus.

### Bušeahttajagi 2023 doaibmnulbmilat

- Oahppaplána áiggi dássái gearggaheapmi
- Oahppanbohtosiid ja ulbillaš stuđerema ja skuvlamieđisvuoda ovdánahttin
- Oahppolágádusnjunušgotti ja oahpaheaddjiid logu geahčadeapmi
- Hákkanproseassaid ovdánahttin
- Oahpahusbargoveaga sámegiela máhtu lasiheapmi dás manjásge

### Bušeahttáárvalusa doaibmanulbmilat 2024–2025

Ohcejohnjálmimi skuvlla oahpahansajiid ja oahppanbirrasa ovdánahttin joatkašuvvá. Lági dáfus buorre oahpahus sihkkarastojuvvo nu, ahte unnu oahppiid lohku skuvllas ja dan ekonomalaš váikkuhusat váldojít vuhtii oahpahusa plánemis.

Gáregasnárggas odđa doaibmalanjat leat beaktilis anus. Unnu oahppiid lohku váldo vuhtii oahpaheaddjiid ja eará bargiid háhkamis. Ovtasbargu Ohcejohnjálmimi skuvllain divttistuvvo.

Njuorggáma skuvlla siskkáldas latnjaplánemis váldojuvvo vuhtii vejolaš oahppiid logu bissun lagi 2022 dásis. Sislihkadandiimmut lágiduvvojot ain boares skuvllas.

### Čuvgehusbálvalusat: skuvllat - vuodđooahpahus

Deattuhanášsit	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallankriteria	Ulbumildássi
Gaskaomiid oahppamis sisdoaluid ja oahppibarggu ovddideapmái	Sihkkarastojuvvo, ahte skuvllaid bargoveahka hálddaša barggus dárbbashaša gaskaomiid (omd. prográmmat). Skuvlenplánain oaivvilduvvon skuvlemat sihke skuvlen dárbbu mielde.	Skuvlejeaddjit árvvoštallet máhtu dási.	Gaskaomiid hálldašeapmi dahká barggu njuovžilabbon ja guođđá eanet áiggi oahppibarggu ja sisdoaluid ovddideapmái.
Oahpaheaddjiid gelbbolašvuhta	Oahpaheaddjit arvvosmahttojat gelbbolašvuoda addi oahpuide Barggu ordnen nu ahte vejolaš stuđeret. Mentorastin.	Čađahuvvon árvosánit, dutkosat, eará oahput.	Gelbbolaš oahpaheaddjiid gorálaš mearri badjána. Buot skuvllain návccat oahpporávvemii ja sierraoahpahussii.

Oktasašoahpaheai-vuođa ovddideapmi	Oktasašoahpaheai-vuođa njuolggadusaid dahkan, fuomášupmi bargoortnega doaibmivuhtii.	Ollašuvvan oktasašoahpa-heaivuođa bajit.	Bures ollašuhtton oktasašoahpaheai-vuođain joavkkuid doaibmivuđa ja oahpaheaddjiid veadjima sáhttá buoridit.
------------------------------------	--	--	--

Bargoveahka	RDL2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Ohcejohnjálmmi skuvla	20	21	21	21	21
Gáregasnjárgga skuvla	12,7	12,7	12,7	12,7	12,7
Njuorggáma skuvla	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Oktiibuot	36,2	37,2	37,2	37,2	37,2

Oahppiid lohku lea unnon Ohcejohnjálmmi vuodđoskuvlla vuolleluohkáin (čuvvon maid riikkaviidosaš ovdánanháltti). Lohkanjagi 2021–2022 ledje 58 oahppi ja 2022–2023 51 oahppi. Skuvllaide sáhttit vuodđudit dušše dárkes guorahallama vuodul ođđa virgiid ja/dahje doaimmaid lagamus boahtteáiggis, jos oahppiid lohku lassánišgoahtá ja/dahje barggut leat máŋgga skuvllas. Ohcejohnjálmmi vuodđoskuvllas leat oktasaš oahpaheaddjit sáme logahagain

Vuođoskuvllaaid sihke logahat virgiid ja doaimmaid mearri sihke oahpolágádusaid jođiheami resurssat dárkkistuvvojat 2023 áigge. Oktiigeasu manjá dillái dahkat dárbašlaš rievdadusaid jagiid 2023–2025 áigge.

Ohcejohnjálmmi skuvllas lea kanslista, guhte vástida skuvllaide ja árrabajásgeassima kanslistta bargguin.

## Sámegielaid gáiddusoahpahus

<b>Doaibmaorgána</b>	<b>Čuvgehuslávdegoddi</b>
<b>Boađussuorggi namma</b>	<b>Vuođđooahpahusa projeavttat</b>
<b>Čilgengeatnegas</b>	<b>Čuvgehushoavda-rektor</b>

## Doaimma govvideapmi

Projeavta ulmilin lea gáiddusoahpahusa bissovažžan fitnašuvvan sámiid ruovttuguovllu olggobealde. Eaktun oahpahusa bissovažžan fitnašuvvamii lea lági beales buori oahpahusa fállan sihke oahpahussii oassálastima álkivuohta ja goasttádusaid govttolašvuohtha gielddaide. Projeakta fállá vuodđooahpahusa ja logahatoahpahusa dievasmahti sámegiela oahpahusa anárašgielas, nuortalašgielas ja davvisámegielas. Projeakta ollašuhttojuvvo ovttasbarggus Sámedikkiin.

## Bušeahttajagi 2023 doaibmaulbmilat

- Gáiddusoahpahusa ordnen sámiid ruovttuguovllu olggobeale gielddaide

## **Ekonomijaplána 2024–2025**

- Ožžojuvvon projeaktaruhtadeami vehkiin lagi 2023 giđa rádjai

## **Bušeahhtaárvalusa doaibmanulbmilat 2024–2025**

- Gáiddusoahpahusas dakhko Ohcejoga gieldda fásta doaibma

### **Čuvgehusbálvalusat – vuodđooahpahusa projeavttat**

Deattuhanáššit	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallankriteria	Ulbmildássi
Sáme-giela gáiddus-oahpahusa joatkka-projeakta	<p>Projeavttas jotkojuvvo gáiddusoahpahusa ovddideami ovttas oahpaheaddiŋguin ja doaibmanmálle ovdánahttimis bargo čavga ovttasbargu gielddaiguin ja skuvllaiguin.</p> <p>Projektii lassiruhtadeami ozadettiin vállo vuhtii almmolaš goasttáduslassi, mii gokčá, ICT-goluin jed. Šaddi goluid.</p> <p>Projeavta iešruhtadanoasi sáhttá gokčat oahpahusmávssuin, dalle projeavttas eai gártta golut gildii.</p>	<p>Ohcejoga gielda, sámediggi ja oahpahus- ja kulturministeriija, OKM leat soahpan čoahkkimis 5.2.2021, ahte čuovvovaš lávki bissovažžan fitnašuvvamis lea projeavta árvvoštallan. Árvvoštallan vuodju álggahuvvon pilohtaprojeavta doaibmanmálle ja oahpahusordnedemiid lihkostuvvama árvvoštallamii oahpahusa vuostáváldi skuvllaid, oahppiid, sin fuolaheaddjiid ja oahpahusa ordnedeaddjiid dáfus. OKM lea dingon árvvoštallama Álbmotlaš skuvlema árvvoštallanguouvddáži s (Karvi) ja árvvoštallan válmmašduvvá lagi 2022.loahpa rádjai.</p> <p>Dán lassin oahppiin, fuolaheaddjiin ja oahpahusa ordnejeaddjiin čohkket jahkásacčat máhcahaga oahpahusordnedemiid lihkostuvvamis.</p>	<p>1. Ovddidit bissovaš doaibmanmálle sámegielaid oahpahusa bissovažžan fitnašuvvama várás sámiid ruovttuguovllu gieldaid olggobealde.</p> <p>2. Oahpahusa ordnejeaddjiid ja fuolaheaddjiid diđolašvuoda lasiheapmi sámegielaid dilis ja gáiddusoahpahusvejol ašvuodenaid birra.</p> <p>3. Skuvllaid nannosut čatnašuvvan sámegielaid gáiddusoahpahussii jeavddalaš oktavuođadoallamiin ja skuvleemiin gáiddusoahppadiimmui d jođiheaddjiid.</p> <p>4. Sámegielaid gáiddusoahpahusa ruhtadeami bissovažžan fitnašuvvan ja gáiddusoahpahus nuvttá gieldaide.</p> <p>5. Sámegielaid gáiddusoahpahusa integreren oassin Ohcejoga gielda doaimmaid</p>

## Nuppi dási oahpahus

<b>Doaibmaorgána</b>	<b>Čuvgehuslávdegoddi</b>
<b>Boađussuorggi namma</b>	<b>Gaskadási oahpahus - Sámelogahat</b>
<b>Čilgengeatnegas</b>	<b>Čuvgehushoavda-rektor</b>

Ruhtadoallu	RDL2021	BUŠ2022	BUŠ2023	EPL2024	EPL2025
Doaibmanboađut	42 362	39 217	62 300	62 923	63 552
Doaibmanmanut	-584 075	-522 109	-580 146	-585 948	-591 807
Netto	-541 713	-482 892	-517 846	-523 025	-528 255

### Doaibmama govvideapmi

Ohcejoga sámelogahat lea gieldda áidna nuppi dási oahppalágadus. Logahatoahput fállet guovllu nuoraide vejolašvuoda joatkit vuoddoskuvlla manjá oahpuid nu ahte sáhtte orrut ruovttus dahje lahka ruovttu. Maiddái rávesolbmuin lea vejolašvuhta logahatoahpuid čađaheapmái. Smávisvuodas fuolakeahttá Ohcejoga sámelogahat lea ollašuhttán skuvlenbarggu lági beales bureš ja leamaš nuoraide luohtehahti molssaeaktu vuodđooahpahusa manjá skuvlemii ohcaleamis.

Lohkanjagis 2022–2023 logahaga oahppiid lohku lassána ain, lea dál 29 (lohkanjagi 2020-2021 dat lei 20). Čakčat 2022 logahatoahpuideaset álggahedje Ohcejogas 11 ođđa oahppi (čakčat 2021 álggahedje 11). Sámelogahaga buorre beaggin ja jahkemolsašumis 2020 gárvvásmuvvan ođđa oahppiidássanvisti lasihit logahaga geasuhannávcca eanet go ovdal. Ođđa oahppiin bealli boahťeará báikegottiin. Logahat gárttai láigohit lassesaji oahppiide viessun Ringinvatros ráidodáluin oahppolágadusa lahka.

Sámelogahaga oahppofállan gárvistuvvo nu, ahte dan vuodul oahppiin lea vejolašvuhta buori álbmotoahpuid skáhppomii ja stuđeantadutkosis menestuvvamii. Joatkaoahpuide ohcaleamis stuđeantadutkosis lea diimmá jagiid dahkon ođastusaid mielde ovdalis eanet mearkkašahti árvu. 1.8.2021 atnui váldon logahaga oahppaplána ollašuhtto skuvlla 1. ja 2. jahkegurssain, seammás go 3. – 4. jahkegursa jotket boares oahppaplánain sirdinbaji áigge. Sámegiella, davvi doaibmanviidodat ja sápmelaš kulturárbbi sierralágan hámit leat deatalaš sajis Sámelogahaga oahppofállamis. Bargoplána deattuhanáššiin lea váldon vuhtii kulturbajásgeassisplána.

Viiddiduvvon oahppogeatnegasvuhta lea rievadan oahpahusa ordnejeaddji geatnegasvuodaid ja nuppástusat bohtet maid ruhtadeapmái ja ruhtadollui. Ohcejogas lea velá dán lassin guhkes gaskkaid geažil erenoamášgažaldagat ja ee. logahaga iežas visttit, maid giedahallan ruhtadeami oasil spiehkasa ásodatskuvlavláagan ásodatorrumis.

Logahatskuvlema stáhtaossodat miedžihuvvo rehkenastimii vuodđuduvvi vuodustusaid vuodul. Logahagas ruhtadeapmi mearrašuvvá oahppiid logu ja oahppi guovdu mearriduvvon ovttadathatti bohtosa vuodul.

Logahaga goasttadusat oahppi guovdu:

	RDL2021	BUŠ 2022	EPL 2023	EPL2024	EPL 2025
netto	17 749	20 467	16 705	16 705	16 705

Guđege ovttaskas oahppi goasttádus lea rehkenastojuvvon dálá oahppiid meari ja bušeahttaválmmaštallamis ovdanboahtán dárbbuid vuodul. Das sáhttet leat mearkkašahti spiehkkaseamit viiddiduvvon oahppogeatnegasvuoda dagahan nuppástusaid geažil.

Oahpahusráđđehusa meroštallan jagi 2023 ovttadathaddi ii leat velá dieđus. Jagi 2022 guorahallama vuodul bajiduvvon ovttadat haddi lei 30 533,62/oahppi, oktiibuot 681 918 €. Ohcamuš ovttadathattu guorahallama vuodul jahkái 2023 bajideamis lea guđđojuvvon. Viiddiduvvon oahppogeatnegasvuoda geažil ee. logahat oahppiide juolluduvvon orrunbuhtadusaid vuodul lea vejolaš ohcat maid skuvlema ordnejeaddjái buhtadusa ollašuvvan goluin. Buohkanassii nuppástus lea stuoris ja dán muttus dan váikkuhusaid Ohcejohkii ohccí oahppiid mearrái ja ruhtadollui lea váttis einnostit.

Sámegielat ja sámegiela oahpahusa bálkágoasttádusaide oahpahusa ordnejeaddji oažžu stáhtaveahki šaddan goluid mielde.

Logahaga diibmoráma

	Ij 2022-2023	Ij 2023-2024	Ij 2024-2025
suomagielat oahpahus	105	105	105
sámegielat oahpahus	15	15	15

### Bušeahttajagi 2023 doaibmaulbmilat

Logahaga árggas ja doaibmankultuvras dakkó bissovaš ja ovdánahttojuvvo. Odđa oahppaplána mielde stuđeren stáđásmuvvá 1. ja 2. jahkegurssain. Oahppifuolahusa pedagogalaš ja eará doarjaga ovdánahttin lea odđa oahppaplánas mihtilmas oassin. Logahatoahpahusas geahččat ovddos áigái korona maŋjá ja ávkkástallat galledemiid ja gallejeaddjiiid.

### Ekonomijiplána 2023–2024

Logahagat oahpahusa máŋgabéallášašvuohta ovdánahttojuvvo váldimiin vuhtii ruhtadili oaidninguovllut. Ohcejoga sámelogahaga báikkálaš iešlágálašvuoda nannet ja odđa oahppaplána mielde sisdoaluid ovdánahttit.

Logahaga doaibmanvejolašvuodaid sihkkarastit ohcamiiin juohke jagi guorahallanvuloš ovttadathatti bajádusa. Logahaga márkanastit sihke iežas báikegotti ja eará báikegottiid vejolaš oahppiid, dasgo stuorát oahppiid mearri addá ruđalaččat buoret doaibmanvejolašvuodaid ja lasiha vejolašvuoda fállat gurssaid oahppiid ja ovdánahttit gurssaid sisdoaluid ja stuđerenbirrasa.

### Bušeahttáárvalusa doaibmanulbmilat 2024–2025

Deattuhanáššit	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallankriteria	Ulbumildássi
Oahppaplána atnuiváldin	Oahppaplánabargu joatkašuvvá ollašuhttimin dan árggas.	Gurssaid ja oahppobajiid fállan oktanaga lihkostuvvá	Guokte LOPS sáhttá ollašuhttit njuovžilit sirdinbaji áigge

Oahppofuolahusa šaddan buorebun	Sierraoahpahusa ja eará doarjaga lasiheapmi logahagas	Oahpuid gaskkalduhttán meari geahppáneapmi ja buorredili lasiheapmi	Smávva oahppolágadusovttada ga dorvvolaš, ávvira adni vuognja ja bálvalusat oažžut min geasuhandahkkin.
Sámegiela oahpahus	Sámegiela oahpahus dáidodásiid mielde.	Eará dássásáš sámegiela stuđerema válljemiid lohkomearri	Sáhttit fállat mánggaid eará dáidodásiid vástideaddji oahpahusa oppa lohkanjagi áigge

Bargoveahka	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Sámelogahat	5	5	5	5	5
Oktiibuot	5	5	5	5	5

## Giellaguovddáš

**Doaibmaorgána  
Boađussuorggi namma  
Čilgengeatnegas**

**Čuvgehusbálvalusat  
Giellaguovddáš**

Ruhtadoallu	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Doaibmaboadut					
Doaibmanmanut			-77 953	-78 733	-79 520
Netto			-77 953	-78 733	-79 250

## Doaimma govvideapmi

Giellaguovddášdoaibma álggahuvvui jagis 2022 eallinfámu bealde. Sirdin čuvgehusdoaimma vuollái ollašuhtto 2023 álggu.

## Bušeahttajagi 2023 doaibmaulbmilat

Jagi 2023 áigge plánet doaimma ja dahkat dárkilut plána čuovvovaš jagiid várás

## Ekonomijaplána 2023–2024

Várret bušehtti doaimma várás mearreruðaid

## Bušeahttáárvalusua doaibmanulbmilat 2024–2025

- Viiddidat doaimma lagi 2024 álggu maŋŋá
- Ollašuhtit doaimma plána mielde

## Čuvgehusbálvalusat – giellaguovddáš

Deattuhanášshit	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallankriteria	Ulbmildássi
Doaimma ulbmiliid ja bargguid plánen	Oktasaš ráddádallamat iešguđet háld dahusgotti gaskkas	Dárkilut doaibmanplána	Dárkilut doaibmanplána, maid ollašuhttigoahtit
Giellaoahpahus	Ordnejuvvojít Sámegiela giellaoahput	Ollašuvvan gurssat	Eanet sámegiela máhti olbmot Ohcejogas
Asttuáiggedoaibma	Ordnejuvvo sámegielat asttuáiggedoaibma	Ordnejuvvon joavkkut	Ásttuáigge Sámegielat bálvalusat

## Girjerádjo ja kulturdoaibma

<b>Doaibmaorgána</b>	<b>Čuvgehuslávdegoddi</b>
<b>Boađussuorggi namma</b>	<b>Girjerádjodoaibma</b>
<b>Čilgengeatnegas</b>	<b>Girjerádjodoaimmahoavda</b>

Ruhtadoallu	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Doaibmaboadut	83 199	64 000	75 800	76 558	77 324
Doaibmanmanut	-223 814	-240 421	-180 864	-182 673	-184 500
Netto	-140 616	-176 421	-105 064	-106 115	-107 176

## Doaibmama govvideapmi

Almmolaš girjerádjosiid girjerádjo- ja diehtobálvalusaid mihttomearrin lea ovddidit álbmoga ovttaveardásaš vejolašvuodaid searvat čuvgehussei, girjjálašvuhtii ja dáidagii guoski áiggeádjái, jámma dieđuid, dáidduid ja álbmotlahattočehppodaga ovddideapmái, riikkaidgaskasašvuhtii ja eallinagi bistí oahppamii.

Girjeráju doaimmain lea mihttomearrin ovddidit virtuála ja gulahalli fierbmebálvalusaid ja daid čuvgehuslaš sisdoalu. Áššeħasaid geavahusas leat earet eará gulahalli Finna-vuogádat sihke eará diehtovuodut. E-materiála fálaldat boahtá beavttálmuvvat boahtte jagiid áigge, eandalii e-bláđiid oasis.

Ohcejogas girjeráju luoikkahandoaibma ovddiduvvo bálvalit olbmuid mán̄gga láhkai. Girjerájus lea anus luoikkahanautomáhta, mii doarju girjeráju bargiveaga barggu sihke jođálmahattá bálvaleami. Girjerádju lea gieldda olbmuid gávnadanbáiki, mii heive mán̄ggalágan dáhpáhusaid birasin ja ordnenbáikin.

Jagiid 2022–2023 Ohcejoga girjerádju bargá lohkanmáhttu -ovttasbarggu Anára gielldagirjerájuin. Dan lassin girjerádju lea álgghan Girjeráju skihpárat -doaimma Gihtela girjerájuin. Girjerádju skibir -doaibma lea Lappi Guvllolaš ovddidandoaimma (AKE) vuogádagá konseapta, mainna figgat nannet Lappi girjerájuid gaskasaš gulahallama sihke oahppama.

Davviriikkalaš girjerádjobiiladoaibma joatkašuvvá lagi 2022 vuogi mielde ovttas Unjárgga ja Deanu gielddaguin.

### Bušeahttajagi 2023 doaimmaide guoski ulbmilat

- Ovddidanbargu reageremiin doaibmanbirrasa nuppástusaide ja västidemiin áššehasaid dárbbuide
- Girjerádjobiiladoaimma oamasteapmi ovttas Deanu ja Unjárgga gielddaguin
- Oasseáigáša bargi bálkáheapme (diibmobargu) giđđii 2023
- Ovttasbargu Lappi girjerájuiguin, erenoamážit Anár ja Gihttel
- iešdoaibmangirjeráju ráhkadeapmi

### Ekonomijaplána 2024–2025

- Ovdánahttinbargu doaibmanbirrasa nuppástusaide reageremiin ja áššehasaid dárbbuide västidemiin
- Girjerádjobiiladoaimma bájásdoallan sihke ovdánahttin
- iešdoaibmangirjeráju ráhkadeapmi
- Ovttasbargu Lappi girjerájuiguin

### Bušeahhtaárvalusa doaibmanulbmilat 2024–2025

- Girjejráju doaibma oðasmahttojuvvo Lappi girjeráju strategiija 2021-2024 mielde:
- "Roahkkadis ovddidanbargguin, geahččalankultuvrra doarjumiin ja diehsto- ja gulahallanteknihka ávkkástallamiin mii oðasmahttit bálvalusaideamet ja čuozihit áššedovdibarggu vuhtii váldimin ovddalgihtii doaibmanbirrasa nuppástusaid."

### Čuvgehusbálvalusat girjerádju ja girjerádjobiila

Deattuhanášshit	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallan-kriteria	Ulbmildássi
Girjerádju gávnadanbáikin sihke áššehasvulgosaš girjeráju ovddideapmi  E-bálvalusaid ovddideapmi	Girjeráju doaimmat västidit fálaldahkii sihke oððaigášaš doaibmansajit  E-bálvalusain muitaleapmi ja dain oahpaheapmi	Girjeráju doibmii laktáseaddji dáhpáhusat.  Lappi girjerájuid aktiivvalaš oktasašbargu sihke skuvlemat	Girjerádju lunddolaš finadansadjin lasiha girjeráju geavaheami ja luoikkahanmeriid.  Digidáidduid lasiheapmi.
Girjerádjobiiladoaimma bajásdoallan	Ruvutto- ja áigetávvalplánemät áššehasvulgosaččat ja áigeguovdilis materiála skáhpon	Gieldda olbuid ovttaveardásaš vuogatvuodat girjerádjobálvalusaide	Viiddes bálvalusfálaldat

Bargoveahka	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
-------------	----------	----------	----------	----------	----------

Girjerádu	2	2	2	2	2
Oktiibuot	2	2	2	2	2

## Lihkadan ja nuoraiddoaibma

**Doaibmaorgána**                   **Čuvgehuslávdegoddi**  
**Boaðussuorggi namma**       **Lihkadan- ja nuoraiddoaibma**  
**Čilgengeatnegas**               **Asttuáiggečálli**

Ruhtadoallu	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Doaibmaboadut	153 566	68 926	45 694	46 151	46 612
Doaibmanmanut	-381 328	-331 606	-349 663	-353 159	-356 691
Netto	-227 762	-262 680	-303 969	-307 009	-310 079

## Doaimma govvádus

Asttuáiggečálli barguide gullet nuoraid-, lihkadandoaibma sihke kultur- ja filbmadoaibma. Lihkadandoibmii gullá lihkadanbarggu lassin vástdit ohcejoga vuojadanhállas ja lihkadansáles, álasásáliin Ohcejogas, Gáregasnjárggas ja Njuorggámis sihke Gáregasnjárgga lihkadanhálla Njálas.

Lihkadandoaimma bargun lea lea buvttadir Ohcejoga gieldda ássiide lihkadanvejolašvuodaid ovddidemiin báikkálaš ja guovllu lihkadansuorggi oktasašbarggu, doarjumiin servodatdoaimmaid, fállamiin lihkadanbáikkiid sihke lágidemiin lihkadeapmái laktáseaddji sierralágan dáhpáhusaid. Fuomášupmi lea biddjon buot ahkejoavkkuide. Dehalamos hástalussan lea oažžut mánáide ja nuoraide mieđis oainnu lihkadeami hárrái sihke fidnet rávesolbmuid aktiivvalaččat dearvaslaš lihkadeapmái mielde. Bálvalusaid fállamis váldojuvvojít vuhtii iešguđetlágan sierrajoavkkut.

Ohcejoga nuoraiddoaimma mihttomearrin lea doalahit ja ovddidit nuoraidbarggu sihke dahkat doaibmanvejolašvuodaid nuoraidstivri (NuVa). Gielddas bargá nuoraidbargi, guhte bargá 50 % iežas bargoáiggis ohcci nuoraidbarggu. Ohcejoga girkosiiddas lea nuoraidbáikki Wørtti. Wørtti lassin nuoraidbargi jođiha nuoraideahkediid maid Gáregasnjárggas ja Njuorggámis. Nuoraidbargu ovddida nuoraid buresveadjima ja iežas aktiivvalašvuoda. Nuoraidbargu lea ovddalgihtii duostu sosiálabargu, man ulbmilin lea eastadir gárrenávnasváttisvuodaid, servodaga olggobeallái šaddama ja bargguhisvuoda.,

## Bušeahttajagi 2023 doaibmaulbmilat

Lihkadandoaimma ulbmilin lea oažžut Pohjoisen Vahvin -gilvvus fásta, stuorát ja oppa bearrasa dáhpáhusa, masa lea beroštupmi gilvaleaddjiin ja geahččiin. Lassin jagis 2023 ollašuhttojuvvo nuoraid doivon olgolihkadansále Ohcejohkii.

Nuoraiddoaimma ulbmilin lea oažžut projeaktaruhtadeami skuvlanuoraidbargi bálkáheapmái.

## Ekonomijaplána 2024 – 2025

- Lihkadandoaimma buðaldanvejolašvuodaid máŋggabeallásazjan fitnašuvvan ja lihkadeapmái movttiidahtti lagaslihkadanbáikkiid ovdánahttin gieldda olbmuide.

### Čuvgehusbálvalusat – Lihkadan- ja nuoraiddoaibma

Deattuhanáššit	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallan-kriteria	Ulbumildássi
Pohjoisen Vahvin gilvvu ovddideapmi	Ođđa ovttasbargoguummiid skáhpon, gilvvuid beaggima buorideapmi.	Gilvaleaddjiid ja geahččiid mearri dáhpáhusas. Fápmošlájaid buđaldeaddji gieldalaččaid mearri.	Pohjoisen Vahvin gilvvus šaddá fásta ja ovdána gilvaleaddjiid ja geahččiid beroštahtti geassedáhpáhussan. Dáhpáhussii lea beroštupmi maid Ohcejoga olggobealde.
Lihkadanbáikkiid ovddideapmi	Olgoálšasále ráhkadeapmi Ohcejoga gillái. Lihkadanbáikkiid ordnen dárbbu mielde.	Geavahanmearri.	Buot gieldalaččaide gávdno heivvolaš lihkadanbáiki.

Bargoveahka	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Asttuággečálli	1	1	1	1	1
Nuoraibargi	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Oktiibuot	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5

### Asttuágge projeavttat

**Doaibmaorgána**  
**Boađussuorggi namma**  
**Čilgengeatnegas**

**Čuvgehuslávdegoddi**  
**Asttuágge projeavttat**  
**Asttuággečálli**

### Doaimma govvádus

Mánáid ja nuoraid áiggeájanasdoibmii sihke nuoraibargui ohccojit jahkásaččat ruhtadoarjagat, projeavtaid vehkiin bastit bálkáhit lasi bargiid nuoraibargui.

### Bušeahttajagi 2023 doaibmaulbmilat

- Duostut nuoraid ravgáseami servvodagas
- Geahpedat skuvlagivssideami ja mánáid ja nuoraid oktovođa
- Fidnet mánáid ja nuoraid aktiivvalaččat mielde áiggeájanasdoibmii
- Lasihit gieldalaččaid lihkadeami dakhamin lihkadanbáikkiid máŋggabealagabbon

### Čuvgehusbálvalusat – Asttuágge ja kultuvrra projeavttat

Deattuhanáššit	Doaibmabijut	Mihttár / árvvoštallan-kriteria	Ulbmildássi
Ohcci nuoraidbargu	Doarjaga olahit nurrii ja veahkehit su bálvalusaid ja eará doarjaga ollái.	Rávvema ja doarjaga fállan nurrii guhte dan dárbaša.	li oktage servodagas ravgásan nuorra Ohcejoga gielddas.
Skuvlanuoraidbargu	Skuvllaid oktasaš nuoraidbargi bálkáheapmi.	Doaimma váikkuhanmunni nuoraid buresveadjimii skuvllain. Skuvllaid ja nuoraid addin máhcahat.	Buot nuorain lea buorre leat skuvllas.
Buðaldeamis searat 2	Ordnejuvvo nuoraide ja mánáide áiggaájanasdoaibma skuvlabeaivve oktavuhtii.	Mánáid ja nuoraid oassálastin rieggáide, daid birra addon máhcahat.	Juhke mánás ja nuoras lea jierbmás áiggeájanas.
Olgoálšasále Ohcejohkii	Ollašuhttit nuoraid ideaid mielde ja Leadera ruhtadan olgoálšasále.	Geavahanmearri.	Leat mággiabeallásáš lihkadanbáikkit ja gieldalaččaid lihkadeapmi lassána.

Bargoveahka	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Skuvlanuoraidbargi	1	1	1	1	0
Ohcci nuoraidbargi	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Lihkadanrávvejeaddji	0,5	0,5	0	0	0
Oktiibuot	2	2	1,5	1,5	0,5

## Rávesolbmuidskuvla

**Doaibmaorgána  
Boadussuorggi namma  
Čilgengeatnegas**

**Čuvgehislávdegoddi  
Rávesolbmuidskuvla  
Čuvgehushoavda-rektor**

Ruhtadoallu	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Doaibmaboadut	4 216	1 886	1 800	1 818	1 836
Doaibmanmanut	-26 828	-37 382	-36 179	-36 541	-36 906
Netto	-22 613	-35 496	-34 379	-34 723	-35 070

## **Doaimma govvádus**

Friija čuvgehusbargu ovddida servodaga lašsisvuoda, dásseárvvu ja aktiivvalaš álbmotlahtuvuoda ja maid fállá gieldalaččaide aktivitehtaid. Friija čuvgehusbargu skuvlen lea eaktodáhtolaš ja dat lea dárkkuhuvvon buohkaide agis beroškeahttá. Ohcejogas friija čuvgehusbargu skuvlemis vástida Ohcejoga rávesolbmuidskuvla.

## **Bušeahttajagi 2023 doaibmaulbmilat**

- Oahpahus buot giliin
- Ovttasbargu Lapin opistopiiriin
- Gurssaid plánemis ja fállamis váldo vuhtii gielda guovttagielatvuhta ja maid gieldalaččaid sávaldagat
- Oahpahusfállama lasiheapmi ja dan dahkan mánngabealagin
- Diehtojuohkima čielggasvuhta
- Musihka oahpahusa dahkan mánngabealagin
- Doaimmaid oktiiheiveheapmi asttuágge -, lihkadan- ja kulturdoaimmain sihke giellaguovddážiin.

## **Ekonomijaplána 2024 – 2025**

- Bušehttii várrejuvvo mearreruhta fállama lasiheapmái
- Ohccojuvvo stáhta ruhtadan oassái bajádus

## **Čuvgehusbálvalusat – rávesolbmuidskuvla**

Deattuhanášsit	Doaibmabijut	Mihttár / árvoštallankriteria	Ulbmildássi
Oahpahusfállama viiddideapmi juohke gilis	Ordnejuvvo oahpahus sávaldagaid mielde ja resurssaid olis.	Ollašuvvan diimmut	Skuvlema buoret čuohcin ja dásseárvu
Gáiddusoahpahus oahpahusfállamis	Čielggaduvvojít gáiddusoahpahusa vejolašvuodat Ohcejoga gielddas	Ollašuvvan gáiddusoahpahusbajit.	Gáiddusoahpahusain viiddiduvvojít skuvlenvejolašvuodat

Bargoveahka	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Rektor	0,8	0,8	0,15	0,25	0,25
Čuvgehusdoaimma kanslista			0,35	0,35	0,35
Musihkkaoahpaheaddji			0,3	0,3	0,3
Oktiibuot	0,8	0,8	0,7	0,9	0,9

## Teknihkalaš lávdegoddi

### Teknihkalaš doaibma

**Doaibmaorgána**  
**Boaðussuorggi namma**  
**Čilgengeatnegas**

**Teknihkalaš lávdegoddi**  
**Teknihkalaš doaibma**  
**Doaibmasuorgehoavda**

Ruhtadoallu	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Doaibmaboadut	65 678	28 821			
Doaibmanmanut	-307 611	-273 879	-56 194	-56 756	-57 323
Netto	-241 933	-245 058	-56 194	-56 756	-57 323

### Doaimma govvideapmi

Teknihkalaš doaimma bargun lea fuolahit ee. giddodagain, oktasaš viidodagain, lihkadanbáikiin, bázahusfuolahusas.

### Bušeahttáárvalusjagi 2023 doaibmaulbmilat

- Teknihkalaš doaibma doaibmá gieldda infra buorrin ja ekonomalaččat suvdilit.

## Huksenbearráigeahčču

**Doaibmaorgána**  
**Boaðussuorggi namma**  
**Čilgengeatnegas**

**Teknihkalaš lávdegoddi**  
**Huksenbearráigeahčču**  
**Giddodathoavda**

Ruhtadoallu	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Doaibmaboadut	23 777	20 000	23 000	23 230	23 462
Doaibmanmanut	-109 054	-84 717	-179 958	-181 757	-183 575
Netto	-85 278	-64 717	-156 958	-158 527	-160 112

### Doaimma govvideapmi

Huksenbearráigeahčču doaibmá huksenbearráigeahččoeiseválldi dahjege teknihkalaš lávdegotti vuolle, man bargun lea fuolahit huksema guoski lobiid gieðahallamis sihke stivret ja bearráigeahččat lávaid ja huksenorntega čuovvuma.

### Bušeahttajagi 2023 doaibmaulbmilat

Elektrihkalaš bálvalusaid atnuiváldima beavttálmahttin huksenbearráigeahčus.

### Ekonomijaplána 2024 – 2025

Huksenlobiid gieðahallan ja arkiverema sirdin elektrovnnaš hápmái. Lupapiste.fi-gávpi geavahusas.

## Sadjebálvalues

**Doaibmaorgána** **Teknihkalaš lávdegoddi**  
**Boaðussuorggi namma** **Sadjebálvalues**  
**Čilgengeatnegas** **Doaibmasuorgehoavda**

Ruhtadoallu	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Doaibmaboadut	1 096 463	1 041 470	1 453 800	1 468 338	1 483 021
Doaibmanmanut	-1 246 774	-1 125 595	-1 583 075	-1 598 906	-1 614 895
Netto	-150 311	-84 125	-129 275	-130 568	-131 874

## Doaimma govvádus

Teknihkalaš doaimma bargun lea fuolahit gieldda infrastrukturra doaibmivuoðas, dorvvoláš ja dearvvaslaš ássanbirrasis sihke giddodatdikšuma bargguin.

## Bušeahttajagi 2023 doaibmaulbmilat

- Giddodagaid divvun- ja bajásdoallanplána sihke strategalaš mearrádus giddodagaid bajásdoalus
- Mearrádusat gieldda oamastan dárbašmeahttun visttiid geavahandárbbus, vuovdimis dahje burgimis.
- Čaðahuvvojít bargoveaga skuvlenplána mielde lágas mearriduvvon skuvlemat sihke ámmátdáiddu bisuheapmái laktáseaddji skuvlemat

## Ekonomijaplána 2024 – 2025

- Ekonomalaš vejolašvuodat báhcci gieldda visttiid ortnegisdoallama várás.

## Bázahusfuolahuus

**Doaibmaorgána** **Teknihkalaš lávdegoddi**  
**Boaðussuorggi namma** **Bázahusfuolahuus**  
**Čilgengeatnegas** **Doaibmasuorgehoavda**

Ruhtadoallu	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Doaibmaboadut	284 352	315 300	316 860	320 029	323 229
Doaibmanmanut	-352 279	-302 250	-292 906	-295 835	-298 793
Netto	-67 927	13 050	23 954	24 194	24 436

## Doaimma govvádus

Teknihkalaš lávdegoddi vástida gieldda bázahusfuolahuusas. Doaibma ostojuvvo olggobeale bálvaluesfállis, mívssuidbearran ja ášshehasbálvalues dikšojuvvo gielddas. Reskontra ja bearrama dikšu Sarastia Oy.

## Bušeahttajagi 2023 doaibmaulbmilat

- Sorterema ja ođđasitanu váikkuhusa mielde ulbmilin lea oažžut dállodoallobázahusa meari ain geahppánit.
- Sirdinlásten- ja ávkebázahusstašuvnna bázahusaid vuostáváldimii ja bearráigehččui galgá bidjat resurssaid nu ahte doaibma čuovvu biraslobi.

## Ekonomijaplána 2024 – 2025

Oažžut bázahusfuolahusa dili stáđis vuodú ala ja doaimma bissovažžan.

### Ássit ožžot buriid bálvalusaid sáme- ja suomagillii

Deattuhusat	Doaibmabijut	Mihttár / árvoštallankriteria	Ulbumildássi
Giddodagaid divvun- ja bajásdoallanplána sihke strategalaš mearrádus giddodagaid bajásdoalus	Divvunplána vuodul prioriserejuvvojít čuožáhagat ja álgghahuvvojít doaibmabijut plána mielde	Investerenevttohusat Divvundoaibmabijut	Investerenevttohusat dahkon Divvundoaibmabijut álgghahuvvon
Elektrihkalaš bálvalusaid atnuiváldima beavttálmahettin huksenbearráigehčus  Huksenlobiid elektrihkalaš arkiiva	Dieđiheapmi elektrihkalaš bálvalusaid atnuiváldimis  Sirdáseapmi elektrihkalaš arkiivva geavaheapmái Arkiverenplána gárvisteapmi	Elektrihkalaš bálvalusa atnuiváldin  Arkiiva elektrihkalaš hámis Arkiverenplána	Elektrihkalaš bálvalus anus  Doaibmabijut čađahuvvon Plána gárvvis
Gáregasnjárgga sajádatláva ráhkadeapmi	Sajádatláva ráhkadeapmi (álgghahuvvui j. 2020)	Sajádatláva ráhkadeapmi	Sajádatláva ráhkadeapmi lea álgghahuvvon j. 2020 sajádatlávva gárvána j. 2023
Eanagoddelávvva	Ovdduidgohcinbargu gieldastivrra linnjemiid vuodul	Aktiivvalaš oassálastin stivrenjoavkobargamii	Ohcejoga gieldda perspektiivvat váldon vuhtii Davvi-Lappi eanagoddelávas
Oahpistangalbbaid ovddideapmi	Sámegielat oahpistangalbbat giellága mielde Skuvlla oahpistangalbbat	Oahpistangalbbat skáhppojuvvon	Oahpistangalbbat báikkisteaset
Gielldaolbmuid gullan ja oasálašvuoda ovddideapmi	Gilieahkedat ja giliid mielde johtin  Oktavuođadoallan fitnodatdoalliiguin	Oassálastin giliid mielde johtimii  Fitnodatdoalli-dilálašvuodaide	Giliid mielde johtimii oassálastin (1 grd/j.)  Fitnodatdoalli-dilálašvuodaide

	ovttas ealáhusdoaimmain	oassálastin	oassálastin (1 grd/j.)
Organisašuvnna siskkáldas doarjabálvalusaid buvttadeapmi	Hálddahusgottiid gullama ovddideapmi – hálddahusgottiid bargiidčoahkkimiidda oassálastin	Oassálastin bargiid- čoahkkimiidda	Oassálastin jahkásacčat bargiid- čoahkkimiidda
Ohcejoga gieldda guorusin báhcci visttiid /visteosiid galgamuš	Vuovdin-/ burginmearráodusat		Dárbašmeahttun visttiid vuovdin dahje burgin ollašuhtton
Elektrihkalaš fuolahušgirji (Granlund Manager) geavaheami beavttálmahttin giddodatfuolahušas	Skuvlejuvvojít buot giddodaga geavaheaddjít vuogádaga geavaheapmái (áššehasat, giddodatfuolahuš, čorgejeaddjít)	Buohkat geavahit vuogádaga	Giddodagaide laktáseaddji diehtu gávdno seamma báikkis
Sadjebálvalusfitnodat- lágadusa organiseren ja ollašuhttin (gieldda giddodagat)		Fitnodatlágádus vuodđuduvvon	Fitnodatlágádus vuodđuduvvon

### Gielda lea bivnnuhis ja geasuheaddji bargoaddi

Deattuhusat	Doaimmat	Mihttár / árvvoštallankriteria	Ulbmildássi
Bargiid bargoveahka- skuvlen	Lágas mearriduvvon skuvlemat ja ámmátdáiddu bisuheapmi - dárkkálmahtt bargiidskuvlenplána oktavuođas) Dálloteknihkka Čorgenčehppodat Huksen- bearráigeahčču Háhkanláhka – skuvlen Koartaskuvlen	Skuvlemiidda oassálastin  Gieldda almmolaš háhkanláhka-skuvlen  Koartaskuvlen	Bargoveahka oassálastá juohke nuppi lagi iežas suorggi skuvlemii  Oassálasto skuvlemii  Bargoveaga koartaskuvlemat čađahuvvon

Bargoburesveadjin / jođiheapmi	Ovddidan-ságastallamiid bissovažžan oažžun  Bargodilit – bargoergonomiija kárten ja gálvvuid oðadeapmi	Ovddidan-ságastallamat  Kárten ja gálvoháhkamat	Ovddidan-ságastallamat čađahuvvon oppa bargoveagain  Bargoergonomiija-kártemat dakhkon buot bargoveahka-joavkkuid oasil ja gálvoháhkamat ollašuhtton
--------------------------------	--	---	--

Bargoveahka	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL 2024	EPL 2025
Doaibmasuorgehoavda	1	1	0,2	0,2	0,2
Huksendárkkisteaddji	1	1	0,6	0,6	1
Giddodatinšenevra			1	1	1
Kanslista	1	1	1	1	1
Dálualmmái	4	4	4	4	4
Olgolihkadanbáikkiid dikšu	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Čorgejeaddji	5,5	6	6	6	6
Oktiibuot	12,0	13,5	13,5	13,5	13,5

## Boaðusrehket

	RDL 2021	BUŠ 2022	BUŠ 2023	EPL2024	EPL2025
<b>DOAIBMANBOAÐUT</b>	5 017 077	4 583 855	3 798 530	3 836 515	3 874 880
Vuovdinboaðut	883 709	798 650	399 310	403 303	407 336
Máksoboðut	485 310	456 186	66 500	67 165	67 837
Doarjagat ja veahkkeruðat	2 522 527	2 273 674	1 863 820	1 882 458	1 901 283
Eará doaibmanboaðut	1 125 532	1 055 345	1 468 900	1 483 589	1 494 425
<b>DOAIBMANGOLLUT</b>	-16 836 700	-16 318 218	-9 053 126	-9 145 676	-9 237 136
Bargoveahkagolut	-8 348 914	-8 397 916	-4 856 736	-4 905 304	-4 954 357
Bálvalusaid oastimat	-6 094 527	-5 637 838	-2 226 892	-2 251 181	-2 273 693
Ávndnasat, dárbašat ja dávvirat	-1 144 391	-1 050 582	-950 886	-960 394	-970 001
Veahkkeruðat	-249 399	-270 000	-114 000	-115 140	-116 291
Eará doaibmangolut	-999 489	-961 882	-904 612	-913 658	-922 795
<b>DOAIBMANGOKČU</b>	-11 819 642	-11 734 363	-5 254 596	-5 309 161	-5 362 256
<b>VEARROBOAÐUT</b>	4 751 650	5 030 000	2 500 000	2 500 000	2 525 000
<b>STÁHTAOSSODAGAT</b>	7 453 970	7 621 889	3 716 161	3 716 161	3 716 161
<b>RUHITADANBOAÐUT JA GOLUT</b>	-84 409	-74 975	-101 250	-91 750	-81 750
Reantoboðut	3 761	2 500	2 000	2 000	2 000
Eará ruhtadanboaðut	15 027	13 500	2 500	2 500	2 500
Rantogolut	-98 061	-88 175	-100 500	-93 500	-83 500
Eará ruhtadangolut	-5 136	-2 800	-5 250	-2 750	-2 750
<b>JAHKEGOKČU</b>	301 569	842 551	860 315	815 250	797 155
<b>SIHKKUMAT JA ÁRVVUGAHČČAMAT</b>	-762 603	-815 000	-825 000	-805 000	-785 000
Plánejuvvon sihkkumat	-762 603	-815 000	-825 000	-805 000	-785 000
<b>REHKETDOALLOBAJI BOAÐUS</b>	-461 034	29 365	35 315	10 250	12 155
<b>REHKETDOALLOLOAHPAHUS-SIRDIMAT</b>	10 913				
Sihkkunerohusa nuppástus					
<b>REHKETDOALLOBAJI BADJELBÁZA / VUOLLÁIBÁZA</b>	-450 121	27 551	35 315	10 250	12 155

## Ruhtadanrehket

	<b>BUŠ 2022</b>	<b>BUŠ 2022</b>		
<b>RUHTADANREHKET</b>				
<b>GIELDDA DOAIBMAN</b>				
Doaibmama ruhtarávndnji				
Jahkegokču	-842 551	-860 315	-815 250	-797 155
Investeremiid ruhtarávndnji				
Investerenmanut	1 257 800	294 685	435 000	624 000
Ruht. ossodat investerenmanuide	-67 200	-91 000	-10 500	-113 000
Doaibmama ja investeremiid ruhtarávndnji	348 049	-656 630	-390 750	-286 155
Ruhtadeami ruhtarávndnji				
Olggoslonema nuppástusat				
Loatnavuođu nuppástusat				
Guhkesáigásáš loanaid lassáneapmi		-250 000		
Guhkesáigásáš loanaid geahpádus	1 005 613	907 468	905 712	930 990
Eará máksogearggusvuoda nuppástusat				
Ruhtadeami ruhtarávndnji	1 005 613	657 468	905 712	930 990
<b>RUHTAVÁRIID NUPPÁSTUS</b>	<b>1 353 662</b>	<b>838</b>	<b>514 962</b>	<b>644 835</b>

## Investerenoassi

<b>INVESTERENPROGRÁMMA JAGIIDE 2023 – 2026</b>									
		<b>Áigumuš</b>	<b>Álggahan-jahki,</b> <b>skáhppon-jahki</b>	<b>Olles-</b> <b>goasttádus</b>	<b>2023</b>	<b>2024</b>	<b>2025</b>	<b>2026</b>	<b>Ruhtadeapmi</b>
<b>Gielddaráðdehus</b>									
Serveriid beaivádeapmi	2023		5 000		<b>5 000</b>	5 000			
Gieldadiehtoraporterema nuppástusat bálkávuogádhakii	2024		80 000			80 000			
Dynasty-diehtohálddašanvuogágada beaivádeapmi	2024		25 000			25 000			
<b>Čuvgehuslávdegoddi</b>									
lešdoaimmagirjerádjú	2023		20 000		<b>20 000</b>				14 000
<b>Teknihkalaš doaibma</b>									
Ohcejohnjálmimi skuvlla báhcci oasi ordnen	2020		436 000			189 000	135 000		
Gáregasnjárgga valástallangieddi	2024		52 000			5 000	47 000		16 500
Njuorggáma lihkadanhállá plánen	2024		10 000			10 000			
Njuorggáma lihkadanhállá huksen	2026		600 000					600 000	180 000
Máttit Áiligasdálu easttahisnjóiden	2024		33 000			33 000			9 000
Ortnegii divvumat (PTS 10j)	2018		500 000		<b>50 000</b>	50 000	50 000	50 000	
Gáregasnjárgga sajádatlávva	2020		100 000		<b>60 000</b>				
Gieddemielli buvrri birrasa ordnen	2024		8 000			8 000			
Kirkosiidda lávvageainnuid gáhttačuovggat	2022		56 000			20 000			
Kirkosiidda lášmmohallanluotta čuovgapearaid oðasmahttin	2023		10 000		<b>10 000</b>				
Molokkiid/bázahuslihtiid skáppon	2021		15 000			10 000			
Buollinstašuvnna stállaid divvun	2023		30 000		<b>30 000</b>				
Ohcejohnjálmimi skuvlla, Áiligasdáluuid ja láigodálu eanaliekkas	2022		440 000		<b>18 000</b>		392 000	30 000	110 000
Ohcejoga kirkosiidda olgoálšasále	2023		30 000		<b>30 000</b>				27 500
Isonkivenvaara	2022		72579		<b>71 685</b>				45 000
Girjeráju viiddideapmi	2026		130 000					130 000	
<b>OKTIIBUOT</b>					<b>294 685</b>	<b>435 000</b>	<b>624 000</b>	<b>810 000</b>	<b>402 000</b>
Ruhtadabossodat investeremiidda					<b>91 000</b>	10 500	113 000	187 500	
<b>Netto</b>					<b>203 685</b>	<b>424 500</b>	<b>511 000</b>	<b>622 500</b>	

## Áigumušprogramma

	Manut	Boadut Eu /Stáhta	Boadut eará	Netto
<b>Eallinfápmolávdegoddi</b>				
Bargoburesveadjin sámeguovlui	56 563	45 251		11 312
Bargoburesveadjin sámeguovlui flat rate	1 519	1 215		304
uDigi	92 002	82 801		9 201
uDigi flat rate	9 944	8 950		994
uKoordinaatio	46 783	37 426		9 357
uKoordinaatio flat rate	18 713	14 970		3 743
uFitnodat	117 840	106 056		11 784
uFitnodat flat rate	15 817	14 235		1 582
uSihkkelastin	118 035	94 429		23 606
uSihkkelastin flat rate	47 214	37 771		9 443
Dorvvolaš sihkkelastinturisma	27 585	27 585		0
Dorvvolaš sihkkelastinturisma flat rate	1 678	1 678		0
Leader ja eará áigumušat	17 156	0		17 156
<b>Čuvgehuslávdegoddi</b>				
Giellabeassi Ohcejohka	81 879	67 472	2 500	11 907
Giellabeassi Gáregasnjárga	124 220	103 037	3 000	18 183
Giellabeassi Njuorggán	90 470	74 350	3 000	13 120
Guovtjejagát ovdaohpahus 5-jahkásáččaide	18 000	18 000		0
Guovtjejagát ovdaohpahus 5-jahkásáččaide	194 700	174 000	15 000	5 700
Ohcejoga Lumo 2023	21 500	15 000		6 500
Áiggeáji doaimmaid ealaskasvuhta 2	17 118	13 694		3 424
Ohcci nuoraidbargu	20 994	15 000		5 994
<b>OKTIIBUOT</b>	<b>1 139 730,00</b>	<b>952 920,00</b>	<b>23 500,00</b>	<b>163 310,00</b>